

Βε

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΝ

ΒΟΔΕΝΩΝ

ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

Ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου Βοδενῶν

ΥΠΟ
Δ. Π.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,
1874.

ΤΥΠΟΙΣ ΒΟΥΤΥΡΑ ΚΑΙ Σ/ΑΣ.

1604

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Ἐπιθυμῶν ὁ ἡμέτερος Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος νὰ λάβῃ γνῶσιν λεπτομερῇ καὶ ἀκριβῇ ἀπάσης τῆς ἐπαρχίας Βοδενῶν, ἵνα δύναται μετὰ ταῦτα ἀποτελεσματικώτερον νὰ ἐργάζεται, καὶ ἀποφασίσας ἵνα ἀποστείλῃ τινα ἐπὶ τούτῳ καὶ περὶ τὰ τοιαῦτα ἐμπειρον, ὅστις νὰ ἐξιχνιάσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν χωρίων τῆς ἐπαρχίας, τὴν κατὰστασιν τῶν διανοητικῶν δυνάμεων τῶν κατοίκων, καὶ τὰ εὐρισκόμενα ἐν αὐτῇ σχολεῖα, τὸν ἀριθμὸν τῶν φοιτῶντων μαθητῶν, τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας, τὰς σωζομένας ἀρχαιότητας, ἅμα δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ κεντρικὰ χωρία, εἰς τὰ ὅποια ὑπάρχει ἀνάγκη μεγίστη συστάσεως καλῶν σχολείων, ἀνέθηκε τὴν ἀποστολὴν ταύτην εἰς τὸν Γραμματέα τοῦ κύριον Δημήτριον Πλαταρίδην, ὅστις περιελθὼν πάσας τὰς κώμας καὶ τὰ χωρία, ἐκτίθησι λεπτομερῶς τὴν κατὰστασιν τῆς ἐπαρχίας. Ἐν τῷ παρόντι φυλλαδίῳ βέβαια δὲν ὑπάρχει τι τὸ κνηθὸν καὶ τέρπον τὴν ἀκοήν· διότι καὶ ποικιλία γνώσεων λείπει, καὶ στόμφος λόγων ἄπεστι· ὑπάρχει δὲ ξηρὸς μόνον κατὰλογος ἐρειπωμένων κωμῶν καὶ χωρίων, τὰ ὅποια ἂν καὶ τὸ ποικίλον τῆς τύχης καὶ ὁ πανδαμάτωρ χρόνος κατέρριψε χαμαὶ καὶ προσοῦδισεν αὐτὰ, οὐχ' ἤττον ὅμως ὁ ὀξυδερκὴς διαβάτης διορᾷ τὸ ἐνδόξον τῆς κόνεως ταύτης. Ὅστις λοιπὸν γινώσκει τὸ ἀρχαῖον κάλλος τῆς χώρας ταύτης, ἃς εὐαρεστηθῇ νὰ ἀφιερῶσιν ὀλίγας στιγμὰς ὅπως ἀναγνώσῃ τὴν παροῦσαν ἐκθεσιν, διὰ νὰ ἴδῃ τὰ εἰδεχθῇ ῥάκη τῆς ποτὲ ἐνδόξου πατρίδος ἡμῶν.

Ἐν Βοδενοῖς, τῇ 31 Δεκεμβρίου 1873.

Ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου Βοδενῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΙΣ
ΤΗΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΝ ΒΟΔΕΝΩΝ
ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ.

ΒΟΔΕΝΑ.

Πόλις κειμένη ἐπὶ τῶν ερείπιων τῆς ἀρχαίας πόλεως Λιγῶν καὶ Ἐδέσσῃς εἰς ὑψηλὴν καὶ ὑπερήφανον θέσιν, καὶ κατοικουμένη ὑπὸ 400 οἰκογενειῶν Ὀθωμανικῶν καὶ 800 Χριστιανικῶν, ἀπέχουσα ἐκ Θεσσαλονίκης μὲν 16 ὥρας δυτικῶς, ἐκ Γενιτσῶν δὲ 6 ὥρας ἐπίσης δυτικῶς, πρωτεύουσα τῆς πολιτικῆς ἐπαρχίας (καϊμακαμλίκι) καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς, μὲ θρόνον Μητροπολίτου.

Ἡ πόλις αὕτη εὐρίσκετο πρὸ ἐτῶν εἰς ἀνθηρὰν οἰκονομικὴν κατὰστασιν, συνεπεία τῆς ὁποίας ἡδυνήθη νὰ ἐναποταμιεύσῃ ἱκανὴν περιουσίαν πρὸς διατήρησιν τῶν ἐλληνικῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς, καὶ ὠκοδόμησεν τὸ μεγαλοπρεπὲς σχολεῖον τῶν ἀρρένων. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς λοιπὸν ἐκείνης διετῆρει ἐλληνικὸν σχολεῖον μὲ δύο διδασκάλους, ἀλληλοδιδασκτικὸν ἐπίσης μὲ δύο, καὶ παρθεναγωγεῖον μὲ μίαν μόνην παρθεναγωγόν· ἡ πληθὺς ὅμως τῶν μαθητῶν ἀπῆτει διὰ τε τὸ ἐλληνικὸν σχολεῖον καὶ τὸ ἀλληλοδιδασκτικὸν ἀνὰ ἓνα ἔτι διδασκαλόν. Τὴν ἀνάγκην λοιπὸν ταύτην οἱ τότε διδάσκαλοι παρέστησαν εἰς τὴν ἐφορίαν, ἥ ὁποία δυστυχῶς ἐπιρρέαζομένη τὰ μέγιστα ἐκ τοῦ καθήκον καὶ ἀποστολῆν ἔχοντος ἀρχιερέως, παρημποδίζε τὴν προαγωγὴν τῶν σχολείων διὰ προσθήκης ἐνὸς τούλάχιστον διδασκάλου. Αἱ ιδέαι αὗται τοῦ ἀρχιερέως κατ' ἀρχὰς μὲν ἐθεωρήθησαν

ὡς γενόμεναι χάριν οἰκονομίας ἢ στερήσεως πόρων· ἡ κυρίως ὁμῶς αἰτία τῆς ἀρνήσεως δὲν ἦτο οὔτε ἡ οἰκονομία, οὔτε ἡ ἔλλειψις πόρων! ἦτο ἰδέα τὴν ὁποῖαν καὶ ἐνεφύτευσεν εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν, ὅτι, δὲν χρήζει τοῖς νέοις εὐρεῖα παιδεία καὶ ἐπιστημονικαὶ γνώσεις πληροῦσαι τὸν ἐγκέφαλον αὐτῶν ἀέρος, καὶ ἐπομένως δὲν τοῖς χρησιμεύουσι διὰ τὰς ἐν τῇ πατρίδι τῶν ἐργασίας. Τὰς ἰδέας δὲ ταύτας ἔθετε καὶ εἰς ἐνέργειαν προσπαθῶν διὰ πάσης θυσίας νὰ παρακωλύσῃ τοὺς μέλλοντας νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν εἰς ἀνώτερα ἐκπαιδευτήρια.

Τοιαύτη ἦν ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων, ὅτε ὑψώθη ἡ ὑπὲρ τοῦ βουλγαρισμοῦ φωνή, τὴν ὁποῖαν ἠσπάσθησαν καὶ διατηροῦσιν εἰσέτι 60 περίπου οἰκογενεῖαι· γενομένης δὲ τότε καὶ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ ἀρχιερέως ἐκείνου, καὶ ἀντικαταστάσεως ὑπὸ τοῦ νῦν ἀρχιερατεύοντος Ἀγαθαγγέλου, οἱ φίλοι τοῦ προκατόχου, παραπείσαντες καὶ 130 περίπου ἐτέρας οἰκογενεῖας, ἤρξαντο ἀντιπολιτευόμενοι τὸν νέον ἀρχιερέα τῶν, καὶ ἐν τῇ ἐξάψει τῶν παθῶν τῶν, οἱ ἄλλοτε διασῶνται τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων καὶ τοῦ ἐλληνισμοῦ, οὐχὶ ἐκ πεποιθήσεως, ἀλλ' ἐπὶ σκοπῷ πολιτικῆς ἐπιρροῆς ἐδείκνυντο συνασπιζόμενοι μετὰ τῶν βουλγαροφρονούντων, ὅπερ καὶ κατέστησεν αὐτοὺς ὑπόπτους εἰς τοὺς ὑπὲρ τοῦ ἐλληνισμοῦ ἀγωνιζομένους, καὶ ἐπομένως διηγήθη καὶ ἡ μέχρι τῆς σήμερον ὑφισταμένη μετὰξὺ τῶν δύο ἐλληνοφρονούντων πάλι, ἥτις δυστυχῶς πάντοτε λήγει πρὸς βλάβην τῶν ἐκπαιδευτηρίων· καθόσον ἐν ἀρχῇ μὲν τῆς ῥήξεως τὰ σχολεῖα ἦσαν ἔτι ἐν καλῇ καταστάσει, συνεπεῖα ὁμῶς τῆς ἐπαράτου διχονοίας ταῦτα παρέλυσαν, καὶ μόλις διὰ τῆς δραστηρίου προσπάθειας τοῦ νῦν διευθύνοντος σχολάρχου Θεοκλήτου, εὐρίσκονται εἰς καλὴν τέραν ὅπως οὖν κατάστασιν, εἰσὶ δὲ

α). Σχολαρχεῖον μὲ μαθητὰς 48 διαιρουμένους εἰς τρεῖς τάξεις, ἀνωτέραν μὲ 9 μαθητὰς, δευτέραν μὲ 13 καὶ πρώτην μὲ 25 μαθητὰς.

β). Ἀλληλοδιδακτικὸν σχολεῖον ἐκ μαθητῶν 260 διαιρουμένων εἰς 34 μαθητὰς τῆς ἀνωτέρας συνδιδακτικῆς, 35 τῆς μικροτέρας, καὶ 191 ἀλληλοδιδασκόμενους.

γ'). Νηπιαγωγείον περιέχον 80 μαθητρίας, ἐκ τῶν ὁποίων 20 διδάσκονται συνδιδασκτικῶς αἱ δὲ λοιπαὶ νηπιαγωγικῶς.

Οἱ διδάσκαλοι πληρῶνονται ἐκ τοῦ σχολειακοῦ ταμείου ὡς ἑξῆς· ὁ σχολάρχης 80 λίρας, καὶ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μισθοῦ του ὁ Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος προσέφερεν ἐτέρας 10· ὁ ἐλληνοδιδάσκαλος 43, οἱ δύο ἀλληλοδιδάσκαλοι ἀνὰ 25 ἕκαστος καὶ ἡ νηπιαγωγὸς 45.

Ὅποσον ἡδύνατο νὰ προαχθῇ ἡ πόλις αὕτη, ἂν τὰ ἀτομικὰ καὶ πολιτικὰ πάθη ἀμφοτέρων τῶν ἀντιπολιτευομένων ἐλληνοφρονούντων μερίδων δὲν εὔρισκον εἴσοδον εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ ἂν ἅπαντες προσεπάθουν μετὰ ζήλου καὶ αὐταπαρνήσεως ὑπὲρ τῆς προόδου, μάρτυς ἡ ἐν τῇ ἐνεστώσῃ καταστάσει ἱδρυσίς τοῦ Συλλόγου, οὔτινος αἱ ἐργασίαι ἂν καὶ δὲν ἦνε μεγάλαι ὡς αἱ τῶν ἄλλων μεγάλων πόλεων, εἰσὶν ἱκαναὶ ὅμως ν' ἀποδείξωσι τὸν ζήλον καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ὀλίγων μὲν μελῶν, μὴ φειδομένων ὅμως μήτε κόπων, μήτε δαπανῶν ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ δι' ὃν συνέστη ὁ Σύλλογος ἀναδεχθεὶς ἅπαξ τὴν ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν ὑποστήριξιν τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ σχολείων καὶ φιλεκπαιδευτικῶν σωματείων, ἐλπίζει εἰς τὴν ὑποστήριξιν ἐκ μέρους τῶν ἀδελφῶν Συλλόγων καὶ φιλομούσων ἑμογενῶν καὶ φιλελλήνων μετ' ἰωβείου δὲ ὑπομονῆς προσπαθεῖ νὰ κατευνάσῃ τὰ μετὰξὺ τῶν κατοίκων ὑφιστάμενα πάθη, τὰ ὅποια ὡς μὴ ὠφελὲν ἐρριζώθησαν εἰς τὰς καρδίας ἑκατέρας τῶν μερίδων, προσκαρτερῶν ὅπως τείνωσιν ἀλλήλοις ἀδελφικὴν χεῖρα, συνεννοηθῶσι καὶ συσσωματωθῶσιν ὑπὲρ τῆς εὐημερίας καὶ προόδου τῆς τε πόλεως καὶ ἐπαρχίας.

Πολλὰ λείψανα ἀρχαιοτήτων σώζονται καὶ ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τοῖς κήποις περὶ τῆς μονῆς τῆς Ἀγίας Τριάδος. Αἱ κατὰ τὰ 1851 καὶ 1872 ἔτη συμβᾶσαι πλημμύραι ἀπεκάλυψαν διαφόρους λιθοστρώτους ὁδοὺς, ὕδραγωγεῖα, διάφορα τείχη, θέατρον, ἐπιτυμβίους λίθους μὲ διάφορα ἀνάγλυφα καὶ ἐπιγραφάς, ἃς κατωτέρω καταχωρίζομεν, πρὸς δὲ καὶ τεμάχιον ἀγάλματος τοῦ Ἡρακλέους ἐξ οὗ ἀριδῆλως καταφαίνεται ἡ λεοντῆ καὶ τὸ ρόπαλον αὐτοῦ.

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς

ΕΤΟΥΣ . ΖΟΜΑΛΕ . . ΟΥΠ
ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΠΟΛΙΤΑΡ
ΧΟΥΝΤΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΛΙ
ΟΝ ΠΕΔΟΥΚΑΙΟΝ ΚΑΙ . ΑΙ .
ΔΡΟΝ ΕΦΗΒΑΡΧΟΥΝΤΟΣ
ΙΟΥΛΙΟΥ ΕΟΡ . . ΤΑ . Φ . ΒΟΙ
CΙ ΥΠΟΤΕ . . ΑΙ . ΕΝ Ο

ΣΕΡΒΕΙΛΙΑ
ΚΑΛΑΤΥΧΑ
ΤΩ ΙΔΙΩ ΑΝΔΡΙ
ΑΥΡΗΛΙΩ ΣΕΙΡΙ
ΘΩ ΤΩ ΝΕΚΕΙ
ΝΟΥ ΕΚΕΙΝΩ
ΜΝΕΙΑΣ ΧΑΡΙΝ

ἔπονται 20 γραμμαὶ ἐφαρμομέναι
καὶ δυσανάγνωστοι, ἀκολουθοῦσι δὲ

ΑΥΡΗΛΙΟΣ ΠΑΡΑ ΜΟΝΟΣ
ΑΥΡΗΛΙΟΣ ΖΩΣΙΜΟΣ
ΑΥΡΗΛΙΟΣ ΑΜΙΑΝΟΣ

Ἐν τῇ Μητροπόλει

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ,

ΕΤΟΥΣ .ΗΚ. Τ. ΑΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΦΗΒΩΝ ΤΩΝ ΕΦΗΒΕΥΣΑΝ
ΤΩΝ ΥΠΟΛΥΣΙΜΑΧΟΝ ΓΑΒΙ
ΔΙΑΝΟΥ ΤΟΝ ΕΦΗΒΑΡΧΟΝ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΔΟΓΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΣΕΡΗΝΟΣ ΔΟΚΟΥΝΤΟΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΟΣ ΟΙ ΜΑΡΚΙΑΣ
ΟΥΛΠΙΟΣ ΔΟΜΙΤΙΟΣ ΕΛΗΙΔΗΦΟΡΟΣ
ΕΥΤΥΧΙΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΧΟΥ ΑΝΙΚΗΤΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑ· ΔΡΩΒΙΟΣ
ΖΩΠΥΡΟΣ ΟΥΑΛΕΡΙΟΥ ΕΣΠΕΡΟΝ ΣΕΜΕΛΗΣ
ΣΟΥΔΙΣ ΚΑΛΛΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΜΕΝΟΣ
ΣΑΤΟΡΝΙΛΟΣ ΗΔΕΑΣ ΦΙΛΗΤΟΣ ΦΑΡΙΩΝΟΣ
ΦΗΛΙΣ ΝΙΚΟΜΗΔΟΥ

ΠΑΡΑΜΟΝΟΣ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΣ ΚΑΙ ΑΚΥΛΛΟΣ ΟΙ ΙΟΥΛΙΟΥ
ΓΑΙΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΟΣ ΟΙ ΓΑΙΟΥ
ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ ΑΣΚΛΗΠΑ

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου

ΜΕΛΑΝΔΡΟΣ ΠΑΡΜΕΝΙΩΝΟΣ

ΑΝΝΙΑΙ ΜΕΘΩΝΑΔΟΥ

ΜΕΘΩΝΑΔΗΣ ΜΕΛΑΝΔΡΟΥ

ἀνάγλυφον παριστῶν ἄνδρα καθήμενον ἐπὶ σκίμ. ποδος καὶ
πέριξ αὐτοῦ ἑτέρους ἄνδρας, γυναῖκα καὶ παιδιον· κάτω δὲ

ΗΡΩΣ

ΣΕΚΟΥΝ
ΛΟΣ ΤΗ ΓΛΥ
ΚΥΤΑΤΗ
ΣΥΝΒΙΩ
ΜΝΕΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ

ΜΗΛΑΜΕΜΟΙΕΠΟΙ
ΚΕΝ ΔΥΡΙΛΙΟΣ ΑΛΕ
ΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΙΛΙΑΔΡΙ
ΕΤΤΗΧΚΥΤΑΤΗΕΥΜΒΙ
Ω ΜΗΛΕ ΧΑΡΙΝ
ΕΝ ΤΩ ΑΤΤ ΤΔΕΣΙΟΥ

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν ἁγίων Ἀναργύρων

.. ΙΝΙΟΣ ΣΕΚΟΝΔΟΣ
.. ΝΕΙΕ ΙΔΟΜΕΝΕΥΣ
- - - - - ΚΑΤ

Ἀνάγλυφον συντετριμμένον παριστῶν σύμπλεγμα ἀνθρώπων καθημένων ἐνώπιον τραπέζης.

ΑΥΡΗΛΙΟΣ ΖΩΣΙΜΟΣ
ΚΑΙ ΑΥΡΗΛΙΑ ΒΕΝΕΡΙΑ
ΟΥΔΑΛΕΡΙΩ ΤΩ ΙΔΙΩ
ΤΕΚΝΩ ΜΝΙΑΣ ΧΑΡΙΝ

Ἀνάγλυφον παριστῶν νέον ἐπακουμβοῦντα εἰς ὄπλον καὶ κρατοῦντα στέφανον.

ΝΥΝ ΔΕ ΠΡΟΦΘΑΣ · ΗΚΑΚΙΣΥΗ
ΑΝΗΦΙΛΗΣ ΕΣΘΚΗΜΑΣΕΗ ΚΑΚΩΤ
ΓΕΝΘΗΓΙΑΝΤΤΙΩΘΕΘΚΕΣΕΘΡΕ
ΨΕΣΘΟΥΑΙΕΜΕΔΥΣΑΘΛΙΟΝΒΙΑ
ΤΡΑΘΙΧΟΜΕΝΟΙΟΘΘΚΕΤΤΕΜΟΙ
ΦΡΕΝΕΣΙΗΕΙΓΗΘΕΣΙΝΥΕ
ΝΟΗΜΑΘΚΙΣΕΔΕΝΕΣΧΙΟΝ

ΔΕΑΤΗΚΟΜΕΝΟΙΑ ΒΔΩΡΟΙΣΙΔΙΝΟ
ΤΑΤΟΙΣΙΕΠΙΣΥΕΑΚΡΑΑΚΙΣΕΘ
ΥΜΙΣ ΔΕ ΗΥΧΗ. ΕΙΝΑΤΑ ΑΝΩΘΕΟ
ΕΠΙΛΑΜΨΙ ΒΗΘΕΙΑΠΟ·ΚΛΩ
ΕΤΟΝΜΟΙΚΑΙΕΤΩ·ΔΙΟΝΕ

Ἐν τοῖς ἐρειπιοῖς τῆς ἐκκλησίας Ὑπαπαντῆς

ΔΙΙΥΨΙΣΤΩΙΕΥΧΗΝ
ΜΑΡΚΟΣ ΛΙΒΥΡΝΙΟΣ
ΟΥΑΛΗΣ

· · ·	ΟΣ ? ΟΕΕΧΙΠΡΟΥ · · ·
· · ·	ΥΤΟΝΑΚΕΡΑΙΟΝ · · ·
· · ·	ΘΕΝΙΠΛΗΡΩΣΑΝΤΑ · · ·
· · ·	ΩΤΟΥΕΠΑΝΣΑΤΟ · · ·
· · ·	ΘΑΠΕΡΙΠΙΛΕ · · · · ·
· · ·	· · · · ·

ΝΟΣ

ΕΓΩ ΜΕΙΛΗΣ ΕΚΛΗΘΗΝ ΠΑΓΑ
 ΔΕΜΕΤΤΡΙΑΝΟΣ ΓΕ. . ΠΥΚΤΕΙΣΑΣ
 ΚΑΙΜΗΔΕΝΑΛΥ ΓΕ. . ΠΥΚΤΕΙΣΑΣ
 . . . ΛΥΠΗΜΑΙ ΚΑΙΕ ΚΤΩΝ ΙΔΙΩΝΝΗ
 . . . ΠΑΚΕΙΑΛΕ ΖΑΝΔΡΑ ΔΕ ΤΩ
 . . . ΑΝΔΡΙΜΝΕΙ ΑΣΧΑΡΙΝΕ ΠΟΙΗ
 . . . ΕΠΑΝ ΤΕΣΟΙΠΑΡΟ
 ΔΕΙΤΕ

Ἀνὰ γλῶσσαν

παριστῶν ἄνδρα κρατοῦντα δόρυ.

Παρά τῷ παλαιῷ Μεχχεμέ (εἰρηνοδικεῖω) λάρναξ.

ΗΔΕ ΠΕΤΡΟΣ ΚΕΥΘΕΙ ΓΡΑΦΙΚΟΥ ΔΕΜΑΣ
 ΟΥ ΔΕ ΨΥΧΗΝ
 ΘΕΣ ΠΕ ΣΙΗΝ ΘΗΚΕ ΘΕΟΣ ΠΕ . . . ΟΝ
 ΟΥΝΕΚΕΝ ΗΝ ΠΑΝΑΡΙΣΤΟΣ ΔΕ ΠΟΛ. . ΙΣ
 ΠΡΩΤΑ ΦΕΡΩΝ ΠΙΝΥΤΗΣ ΚΥΔΟΣ ΕΚΑΡΠΙΣΑΤΟ
 ΕΥΖΑΤΟ Δ ΑΥ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΜΕΡΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΙΤΗΝ
 ΤΟΥΔΕ ΛΑΧΕΙΝ ΤΥΜΒΟΝ ΓΥΡΑΟΣ ΕΥΤΕ ΤΥΧΟΙ
 ΧΑΙΡΕ ΓΡΑΦΙΚΙ

Ἐν τοῖς ὀθωμανικοῖς νεκροταφείοις

ποδῶναιος
ΔΙΔΥΨΙΣΤΩ ΤΕΡΕΝ
ΤΙΑΝΟΣ ΑΤΤΙΚΟΣ
ΚΑΤΟΝΑΡ

ΜΑΤΕΡΩ ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ
ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ ΕΑΥΤΗΣ ΜΝΗ
ΜΗΣ ΧΑΡΙΝ

Ἐν τῇ Μονῇ τῆς ἁγίας Τριάδος

ΝΕΟΦΡΩΨΕΙ . . . . .
ΔΑΜΑΡΤΕ . . . . .
ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΝΕΙΚΑΝΔΡΟΣ ΕΠΙ
ΒΙΟΤΟΙΟ ΤΕΛΕΥ . . . . .
ΔΕΞΑΤΟ ΕΝΝΟΚΕΟΙΣ ΚΑ·ΟΥ
ΓΕΡΑΕΔΑΝΑΣ ΘΕΣ . . . . .
ΨΥΧΗ ΑΙΘΕΡΕΙΑΙΣ ΑΓΩΣΙ
ΘΕΤΟ ΣΩΜΑ ΔΕΓΑΤΗ
ΕΙΣ ΟΚΑΙΑΝΑΣΤΑΣΕΩ ΕΥΔΙ
ΓΓΕΟΗΜΑΓΕΙΚΗ ΤΕ
ΑΓΝΟΣ ΕΠΙΚΑΙΘΕΙΟΥ ΠΟΘΩΝ
ΕΠΕΤΕΥΞΑΤΟ ΛΟΥΤΡΟΥ

D M
ΕΡΙΣΤΕΤΟ
ΝΥΤΡΙΣΙΟ
ΜΥΛΝΙΑ·Φ·ΡΙΑ
CIDA PATRONA
ΤΑΔΙ ΝΕΡΟΤΙΣ·ΛΕC·
PROPR·PROVINC·
MACEDONIAE

Γ. ΠΕΔΟΥΚΑΙΟΣ ΤΡΙΑΚΑΔΙΩΝ ΚΑΙ /.
ΤΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΑ ΚΑΙ ΣΑΒΕΙΝΑΤ;.
ΤΕΚΝΩ ΖΩΝΤΕΣ ΕΑΥΤΟΙΣ Ε
ΠΟΙΗΣΑΝ

Ἀνάγλυφον παριστῶν ἵππεά καὶ ὑπὸ τὸν ἵππον κῦνα
ἐφορμῶντα ἐναντίον ἄρκτου ἢ ἀγριοχοίρου, καὶ παρ' αὐτῷ
ὄφιν.

Σ. ΙΟΥΛΙΟΣ ΕΠΑΦΡΟΔΕΙ
ΤΟΣ ΙΟΥΛΙΩΝΕ ΙΚΗΦΟ
ΡΩ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΑ ΡΩΜΗ
ΤΟΙΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟΙΣ
ΜΝΗΜΗΣ ΧΑΡΙΝ
ΕΤΟΥΣ ΒΙΤ

ΚΛΑΥΔΙΑΝΘ
ΠΑΡΑΜΟΝΟΣ
ΚΟΥΡΙΑ ΤΙΩ
ΤΡΟΦΙΜΩ ΤΩ
ΦΙΛΩ

ΞΤΟΥΣΘ'ΕΣΘ
ΞΤΩΝΘ'ΚΒ
ΣΠΞΔΙΣ
ΛΥΚΟΝ ΤΟΝΘ
ΑΛΞΕΛΦΙΔΗ•ΞΣ
ΝΩΞΤΟΝΥΟΝ
ΜΝΗΜΗΣΧΑΡΙΝ

Μεσημέρι, 3)4 τῆς ὥρας δυτικῶς τῶν Βοδενῶν, κώμη κατοικουμένη ὑπὸ 110 οἰκογενειῶν Χριστιανῶν μὲ ἐκκλησίαν τῆς Θεοτόκου, καὶ σχολεῖον εἰς ὃ φοιτῶσιν 25 μαθηταί, πληρωνομένου τοῦ διδασκάλου ὑπὸ τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου Βοδενῶν. (ἔχει οὐρανὸν περιστερῆς.)

Ἡ κώμη αὕτη μετὰ τινὰ ἔτη ἔσεται εἰς κατάστασιν νὰ διατηρήσῃ τὸ σχολεῖόν τῆς διὰ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐκκλησίας, τὰ ὅποια σφύλουσιν ὑποστήμερον χρησιμεύουσιν εἰς ἀπότισιν τοῦ χρέους, γενομένου συνεπείᾳ τῆς ἐξαγορᾶς τοῦ χωρίου, καὶ τῆς οἰκοδομῆς ἐκκλησίας· διὰ ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος ἔχουσιν ἀνάγκην βοηθείας. Τὴν ἀνάγκην ταύτην 40 - 50 λ.ρ. λοιπὸν κατανοήσας ὁ Σύλλογος, ἔστειλεν αὐτοῖς διδάσκαλον.

Κουτούγερι, μίαν ὥραν νοτιοανατολικῶς τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 8 οἰκογενειῶν Χριστιανῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Γιαβόρινη ἐπίσης μίαν ὥραν νοτιοανατολικῶς τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 6 οἰκογενειῶν χριστιανῶν.

Πόδος 1 1)4 ὥρας πρὸς μεσημβρίαν τῶν Βοδενῶν, Ἱμπλιάκιον χωρίον κατοικούμενον ὑπὸ 17 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου καὶ σχολεῖον μὲ μαθητὰς 20 πληρωνομένου τοῦ διδασκάλου ὑπὸ τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου Βοδενῶν. (ὑπάρχει εὐαγγέλιον οὐδὲ διδασκ. πλῆρες καὶ ὑπὸ τοῦ κυρίου.)

12 οἰκ. Ὁσλιανη 3 ὥρας μεσημβρινῶς τῶν Βοδενῶν, Ἱμπλιάκιον ἐπίσης χωρίον κατοικούμενον ὑπὸ 17 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου. (ἔχει τὸ χωρίον οὐρανὸν περιστερῆς καὶ οὐρανὸν τοῦ κυρίου.)

Δραζίλοβον (δύο χωρία κείμενα ἐπὶ τοῦ ὄρους Τούρλα, μεσημέρι.)

Περισιώρι (βρινῶς τοῦ ἀνωτέρω, καταστραφέντα τῷ 1822.

Φέτισσα 2 1)2 ὥρας μεσημβρινῶς τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον ἔρημον κατοίκων, παρ' αὐτῷ ὅμως κατοικοῦσι 50 περίπου οἰκογένειαι Βλαχοποιμένων, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Γιαννάκοβον 2 1)2 ὥρας μεσημβρινῶς ἐπίσης τῶν Βοδενῶν, καὶ μίαν πρὸς βορρᾶν τῆς Ναούσης, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 10 οἰκογενειῶν χριστιανῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ διδάσκαλον μὲ μαθητὰς 5 πληρώνοντας διδάκτρα. (ἔχουσιν οὐρανὸν περιστερῆς καὶ οὐρανὸν τοῦ κυρίου.)

Τσαρμωρίνοβον, 3)4 ανατολικῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 22 οἰκογενειῶν χριστιανῶν, μὲ ἐκκλησίαν τῆς ἀγίας Μαρίνης.

Γκολιουσινιάνη μίαν ὥραν μεσημβρινοανατολικῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 4 οἰκογενειῶν χριστιανῶν. Παρ' αὐτῷ μεσημβρινῶς εἰσι καὶ ἐρείπια ἀρχαίας πόλεως, ἐξ ἧς ἐξήχθησαν καὶ ἐπιτάφιοι λίθοι, φέροντες τὰς ἐπιγραφὰς ὑπ' ἀριθμ. 1, 2 καὶ 3· (ἴδε πίνακα ἐν τέλει).

Βέστιτσα 2 1)2 ὥρας ἀνατολικῶς τῆς Ναούσης, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 8 Ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 15 χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Χριστοφόρου.

Ἄρσεν μίαν ὥραν πρὸς βορρᾶν τοῦ ἀνωτέρω τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 12 οἰκογενειῶν Ὀθωμανικῶν καὶ 25 χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τῆς ἀγίας Παρασκευῆς.

Ἐπισκοπὴ μίαν ὥραν πρὸς δυσμὰς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 30 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τῆς Ἀναλήψεως.

Μπάινα 2 ὥρας μεσημβρινοανατολικῶς τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 4 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Γεωργίου.

Νόβο σέλο ἡμίσειαν ὥραν ΒΑ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 15 οἰκογενειῶν χριστιανῶν μὲ ἐρείπιον ἐκκλησίας.

Καμενίχη 1)2 ὥραν ΜΑ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 15 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Γεωργίου.

Λιποχώρι μίαν ὥραν ΒΑ τοῦ ἀνωτέρω κατοικοῦμενον ὑπὸ 80 οἰκογενειῶν Ὀθωμανικῶν καὶ 3 Χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Γεωργίου.

Ῥίζοβον, μίαν ὥραν δυτικῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 6 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Γεωργίου.

Ὅρμάν τσεφλίκι, 1)2 ὥραν ΒΔ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 13 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Βούγκρανη, 1)2 ὥραν ΒΔ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 40 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 13 χριστιανικῶν.

Ὅριζάρι, μίαν ὥραν ἀνατολικῶς τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 10 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μετ' ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου. καὶ ἔχει τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου

Βαρτοκώπη, μίαν ὥραν ἀνατολικῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μετ' ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, καὶ σχολεῖον μετ' μαθητὰς 8, πληρωνομένου τοῦ διδασκάλου ὑπὸ τοῦ ἐν Βοδενοῖς Συλλόγου. καὶ ἔχει τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου

Τρέμπολις, 3)4 ΒΑ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 15 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Δύσκολον εἶνε νὰ ὀρίσθῃ εἰς ποῖα τῶν ἀνωτέρω 15 χωρίων δύναται νὰ καταρτισθῶσι κεντρικὰ σχολεῖα· καθόσον τὰ χωρία ταῦτα εἰσὶ μὲν ἀλλήλοις πλησίον, ἀλλὰ κατάλληλον κέντρον δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ἐν μόνον χωρίον. Ὡς καταλληλότερα δύναται νὰ θεωρηθῶσι δύο, ἥτοι ἡ Ἐπισκοπὴ καὶ ἡ Βαρτοκώπη, περίξ τῶν ὁποίων κεῖνται τὰ λοιπὰ χωρία, ἀπέχοντα ἀπ' αὐτῶν 1—1 1)2 ὥραν. Κατάλληλον ἐπίσης κέντρον δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ τὸ Τσαρμόρινοβον.

Ἅγιος Ἡλίας, 2 1)2 ὥρας ΒΑ τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 36 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μετ' ἐκκλησίαν Ἁγίου τοῦ προφήτου. ὁ ἵδιος τὸν ἵδιον μόνον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἡλίου

Σάμαρ, 1 1)4 ὥρ. πρὸς βορρᾶν τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 19 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μετ' ἐκκλησίαν ἁγίου Γεωργίου.

Πριβαρτένιτς, 1)2 ὥραν πρὸς βορρᾶν τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον ἔρημον κατοίκων.

Τσαρκοβιάνη 1)2 ὥραν πρὸς βορρᾶν τῶν Βοδενῶν, Ἰμπλάκι κατοικοῦμενον ὑπὸ 50 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μετ' ἐκκλησίαν Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ σχολεῖον μετ' μαθητὰς 15, πληρωνομένου τοῦ διδασκάλου ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐκκλησίας. καὶ ἔχει τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου

Ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ εὕρισκονται καὶ αἱ ἀρχαῖαι ἐπιγραφαὶ ὑπ' ἀριθμ. 4, 5, 6 καὶ 7 (ἴδ. πῖνακα ἐν τέλει).

Βλάβοβον μίαν ὥραν δυτικῶς τῶν Βοδενῶν, κατοικοῦμενον ὑπὸ 65 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με δύο ἐκκλησίας ἁγίου Δημητρίου καὶ ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ με δημόσιον σχολεῖον εἰς ὃ φοιτῶσι 40 μαθηταί, πληρωνομένου τοῦ διδασκάλου ἐκ τῶν κοινῶν εἰσοδημάτων.

Βλαγκογιάννοβον 1 1/4 ὥρας ΒΔ τῶν Βοδενῶν τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 38 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με δύο ἐκκλησίας ἁγίου Γεωργίου καὶ ἁγίου Ἀθανασίου.

Γκούγκοβον 2 1/2 ὥρας ΒΔ τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 22 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν.

Νήσια 3 ὥρας ἐπίσης ΒΔ τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 35 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τῆς Ἀναλήψεως.

Τέχοβον 2 ὥρας ΒΔ τῶν Βοδενῶν, Ἰμπλιάκι κατοικοῦμενον ὑπὸ 90 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με δύο ἐκκλησίας ἁγίου Γεωργίου καὶ ἁγίου Παρασκευῆς, καὶ σχολεῖον εἰς ὃ φοιτῶσι 30 μαθηταί πληρῶνοντες διδάκτρα.

Τὸ χωρίον τοῦτο διὰ τὴν κεντρικότητά του καὶ τὸν πληθυσμόν του δύναται νὰ χρησιμεύσῃ κάλλιστα ὡς κέντρον τῶν περίξ χωρίων. Δυστυχῶς ὅμως στερεῖται πόρων, καὶ μ' ὅλην τὴν τῶν κατοίκων φιλοτιμίαν καὶ φιλομάθειαν, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξοικονομήσωσιν οἱ χωρικοὶ τὴν σύστασιν κεντρικοῦ σχολείου.

Ἡ ἐκ Πρεβουδίστης τῆς ἐπαρχίας Μογλενῶν δοθεῖσα εἰς τὸν Φιλεκαπιδευτικὸν Σύλλογον Βοδενῶν ἀναφορὰ πρὸς σύστασιν αὐτοῦ σχολείου, ἠνάγκασε τὸν Σύλλογον νὰ ἐξετάσῃ τὰς τῆς κώμης ταύτης ἀνάγκας, καὶ εἰ δυνατόν νὰ συστήσῃ εἰς τὰ γειτνιάζοντα ταῦτα χωρία τὰ ἀμέσως ἐξαρτώμενα ἐκ τῶν Βοδενῶν, ὡς ὑπαγόμενα εἰς τὴν πολιτικὴν αὐτῆς ἐπαρχίαν, σχολεῖον εἰ δυνατόν κεντρικὸν εἰς τὸ ὅποιον νὰ φοιτῶσι καὶ οἱ τῶν ἄλλων περίξ χωρίων μαθηταί.

Ἐξετάσας λοιπὸν καὶ εὐρὼν κατὰλληλον τὴν κώμην ταύτην πρὸς

τὰ χωρία ταῦτα καὶ Κασοφύβον (Βοδενῶν) ὑπόχρεωται συστάσιν αὐτοῦ ἐκ τῆς Βοδενῶν, ἐκκλησιαστικῆς δὲ τῆς ἐπαρχίας Μογλενῶν.

σύστασιν κεντρικοῦ σχολείου, ἐμίσθωσε διδάσκαλον τὸν ὅποιον καὶ ἀπέστειλεν· οἱ δὲ κάτοικοι φιλοτιμηθέντες ὑπὸ τῆς γενναίας ταύτης βοηθείας, ἀνεγείρουσι νέον σχολεῖον εὐρύχωρον χρήσιμον διὰ τὸν σκοπὸν τοῦ Συλλόγου.

Ἡ Πρεβούδιστα καὶ τὰ περίξ αὐτῆς χωρία ἐκτίθενται ὡς ἑξῆς·

Πρεβούδιστα 5 1)2 ὥρας πρὸς βορρᾶν τῶν Βοδενῶν, κώμη κατοικουμένη ὑπὸ 140 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 43 χριστιανικῶν, μετέκκλησίαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ σχολεῖον εἰς ὃ φοιτῶσι 30 μαθηταί, πληρωνομένου τοῦ διδασκάλου ὑπὸ τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου Βοδενῶν.

Γκάμπριφτσι ἡμίσειαν ὥραν βορειοανατολικῶς τοῦ ἀνωτέρω, κατοικούμενον ὑπὸ 100 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 13 χριστιανικῶν μετέκκλησίαν τῆς Ἀναλήψεως.

Τσαρνέσιβοι μίαν ὥραν ΒΑ τῆς Πρεβουδίστης κατοικούμενον ὑπὸ 80 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 25 χριστιανικῶν μετέκκλησίαν τῆς Παναγίας.

Μπάχοβον μίαν ὥραν ΒΔ τῆς Πρεβουδίστης κατοικούμενον ὑπὸ 80 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μετέκκλησίαν τοῦ ἁγίου Δημητρίου καὶ σχολεῖον ἄνευ διδασκάλου.

Στρούπινον μίαν ὥραν δυτικῶς τῆς Πρεβουδίστης, κατοικούμενον ὑπὸ 50 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 25 χριστιανικῶν, μετέκκλησίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Ποζιάρσκο 2 1)2 ὥρας νοτιοδυτικῶς τῆς Πρεβουδίστης κατοικούμενον ὑπὸ 100 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μετέκκλησίαν τῶν Θεοφανείων καὶ σχολεῖον ἄνευ διδασκάλου.

Τρέσινον 2 ὥρας ἐπίσης ΜΔ κατοικούμενον ὑπὸ 40 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 40 χριστιανικῶν μετέκκλησίαν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Μπίζοβον 1 1)2 ὥραν ΜΔ κατοικούμενον ὑπὸ 80 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 20 χριστιανικῶν, μετέκκλησίαν ἁγίου Νικολάου.

Τσάκον μίαν ὥραν μεσημβρινῶς τῆς Πρεβουδίστης, τσεφλίχιον κατοικούμενον ὑπὸ 20 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μετέκκλησίαν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς.

Κουστούρινη 1 $\frac{3}{4}$ ώρας μεσημβρινοανατολικῶς τῆς Πρεβουδίστης, κατοικοῦμενον ὑπὸ 100 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 20 χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Σλάτινον 1 $\frac{1}{2}$ ὥραν ἐπίσης ΜΑ τῆς Πρεβουδίστης, κατοικοῦμενον ὑπὸ 120 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 16 χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας.

Βούλτσιστα μίαν ὥραν ἐπίσης νοτιοανατολικῶς τῆς Πρεβουδίστης, πεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 23 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου.

ΓΕΝΙΤΣΑ.

Πόλις κειμένη 6 ὥρας ἀνατολικῶς τῶν Βοδενῶν, 1 $\frac{1}{2}$ ὥραν δυτικῶς τῶν ἑρειπίων τῆς ἀρχαίας Πέλλης καὶ 4 ὥρας ἐπίσης δυτικῶς τοῦ Ἀξιῦ ποταμοῦ, πρωτεύουσα πολιτικῆς ἐπαρχίας (καὶ μακαμλίκι), καὶ κατοικοῦμένη ὑπὸ 800 περίπου οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 400 χριστιανικῶν.

Ἡ χριστιανικὴ κοινότης διατηρεῖ τέσσαρα σχολεῖα, εἰς τὰ ὅποια φοιτῶσι περὶ τοὺς 210 μαθητὰς ἀμφοτέρων τῶν φύλων, διαιρουμένων ὡς ἐξῆς:

α). Σχολαρχεῖον μὲ ἓνα διδάσκαλον καὶ μαθητὰς 21 διαιρουμένους εἰς τρεῖς τάξεις· καὶ ἡ μὲν ἀνωτέρα περιέχει 5 μαθητὰς, ἡ δὲ δευτέρα 2 καὶ ἡ πρώτη 14 μαθητὰς.

β'). Δημοτικὸν σχολεῖον περιέχον 93 μαθητὰς διαιρουμένους συνδιδασκτικῶς εἰς 4 τμήματα.

γ'). Παρθεναγωγεῖον περιέχον 16 μαθητρίδας, διαιρουμένας εἰς δευτέραν τάξιν ἐλληνικοῦ σχολείου ἐκ 5 μαθητριῶν καὶ δύο συνδιδασκτικὰς.

δ'). Νηπιαγωγεῖον περιέχον 80 νήπια, ἤτοι 50 ἄρρενα καὶ 30 θήλεα διδασκόμενα κατὰ τὴν νηπιαγωγικὴν μέθοδον.

Τὰ σχολεῖα τῶν ἀρρένων διευθύνονται ὑπὸ δύο διδασκάλων, τὰ δὲ τῶν θηλέων ὑπὸ δύο διδασκαλισσῶν, τὸ δὲ δημοτικὸν σχολεῖον ἔχει καὶ βοηθόν.

Ἐκ τῶν διδασκάλων, ὁ ἐλληνοδιδάσκαλος λαμβάνει μισθὸν 6000 γροσίων ὁ δημοδιδάσκαλος 5000 καὶ ἡ νηπιαγωγὸς 47 λίρας, μισθοδοτούμενων ἀπάντων ὑπὸ τῆς κοινότητος· ὁ δὲ βοηθὸς τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἔχει μισθὸν 600 γροσίων ὑπὸ τοῦ αὐτόθι Φιλοπροοδευτικοῦ Συλλόγου Πέλλης, καὶ ἡ παρθεναγωγὸς ὑπὸ τε τῆς κοινότητος καὶ τοῦ Συλλόγου.

Τὰ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα τῶν Γενιτσῶν δὲν ἔχουσιν ἴδια κεφάλαια, οὔτε ἰδίους πόρους· διατηροῦνται δὲ ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐκκλησίας ἀναβαινόντων εἰς 130—140 λίρας, καὶ τοῦ ἐνοικίου τῶν ποιμενικῶν χειμαδίων (κισλά) ἐκ λιρῶν 20—25.

Μόλις τεσσάρων ἐτῶν ζωῆν ἀριθμοῦσι τὰ σχολεῖα τῶν Γενιτσῶν, καὶ εἰς τὸ βραχυχρόνιον τοῦτο διάστημα ἐγένετο ὅσον οἶόν τε ἰκανὴ πρόοδος, καὶ ἤρξατο ἀναφαινόμενη βαθμηδὸν ἡ φιλομάθεια τῶν κατοίκων, ἐνῶ κατὰ τὰ προηγηθέντα ἔτη μόλις εὐτελεῖς γραμματοδιδασκαλεῖον καὶ τοῦτο οὐχὶ διαρκῶς ὑπῆρχεν. Πρὸ τεσσάρων ἐτῶν ὀλίγιστοι ἦσαν οἱ συναισθανόμενοι τὴν ἀνάγκην τῶν γραμμάτων, οὐδεὶς δὲ ἐγίνωσκε τί ἐστὶ παιδεία· καὶ οἱ συναισθανόμενοι ἔστελλον τὰ τέκνα των ἀλλαχόσε ὅπως μάθωσιν ὀλίγα γράμματα, καὶ ἀσκηθῶσιν εἰς τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν, ἡδυνάτουν ὅμως νὰ ἐγείρῳσι φωνὴν πρὸς σύστασιν κεντρικοῦ ἐκπαιδευτηρίου, καθότι οὐδεὶς ἤθελε ν' ἀκροασθῇ, ὀλιγώτερον δὲ νὰ ἐργασθῇ τῇ συνεισφέρει. Σήμερον ὅμως οἱ πλείστοι ἐννοοῦσι τὴν ἀνάγκην οὐχὶ μόνον στοιχειωδῶν γνώσεων τῶν γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ εὐρυτέρας παιδείας· φύσει δὲ φιλότιμοι γενόμενοι, προσπαθοῦσιν ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς καὶ βελτιώσεως τῶν σχολείων των, καὶ θέλουσιν ἐπιτύχει τοῦ σκοποῦ τούτου, ἂν ἐκλείψωσι τὰ μεταξὺ των ἀτομικὰ πάθη, τὰ ὅποια μεταχειρίζονται κατὰ μέγα μέρος, ὡς ἂν ἐξαφθῶσι, πρὸς βλάβην τῶν σχολείων των.

Ὁ πρὸ ἐνὸς ἔτους συστάς ἐν Γενιτσοῖς Φιλοπροοδευτικὸς Σύλλο-

γος «ἡ Πέλλα» ἐπρόκειτο διὰ τῆς δραστηρίου ἐνεργείας του νὰ φθάσῃ εἰς σημεῖον, ὅπερ θὰ ἐξήρκει νὰ ἐξοικονομήσῃ τὰς σχολειακὰς ἀνάγκας τῆς τε πόλεως καὶ τῶν περίξ χωρίων. Ἀλλὰ βάσκανος δαίμων ἐπέφερε ῥῆξιν μεταξύ τῶν μελῶν, καὶ συνεπείᾳ ταύτης ἐπῆλθε μὲν χαλάρωσις τῶν ἐργασιῶν τοῦ Σύλλογου, καὶ στέρησις ἐμπιστοσύνης ἐκ μέρους τῶν ἀλλαχοῦ φιλεκπαιδευτικῶν σωματείων, ἡ νεολαία ὅμως ἡ ἀπαρτίζουσα τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν μελῶν, διὰ δραστηρίου ἐπιμονῆς ἠδυνήθη νὰ καταπαύσῃ τὰς ἔριδας, καὶ οὕτως ἔπειτα ἤρξατο ἐργαζόμενος καὶ πάλιν ὁ Σύλλογος.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑποστηριχθῶσιν ὁ τε Σύλλογος καὶ τὰ σχολεῖα τῆς πόλεως ταύτης, καθότι ὡς ἐκ τῆς θέσεώς της χειμένῃς ἐν μέσῳ πολλῶν περίξ χωρίων, θεωρεῖται ἐν τῶν σπουδαιοτέρων κέντρων τῆς ἐπαρχίας.

Ἐκτὸς τῆς ἐπ' ὀνόματι τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἐκκλησίας τῶν ὀρθοδόξων, ὑπάρχει καὶ ἑτέρα τοῦ ἁγίου Πέτρου κτισθεῖσα ὑπὸ τῶν 11 οἰκογενειῶν δυτικῶν ἢ οὐνιτῶν.

Ἐν τινι τζαμίῳ ὑπάρχει καὶ ἐπιτάφιος λίθος φέρον τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν·

**ΙΛΑΡΟΣ ΓΑΛΑΤΗ
ΓΛΥΚΥΤΑΤΗ ΓΥΝΑΙ
ΚΙ ΜΝΗΜΗΣ ΧΑΡΙΝ**

Ἀπόστολοι χωρίον κείμενον ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας Πέλλης (τουρχιστί Ἀλλάχ Κλίσα) 2 ὥρας ἀνατολικῶς τῶν Γενιτσῶν, κατοικοῦμενον ὑπὸ 80 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν. Τὸ δημόσιον σχολεῖον περιέχει 32 μαθητὰς διδασκομένους ὑπὸ γραμματοδιδασκάλου, πληρωνομένου 1300 γρόσια ὑπὸ τοῦ ἐν Γενιτσοῖς Φιλοπροοδευτικοῦ Σύλλογου Πέλλης· ἡ δὲ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἐκκλησία, μόλις δύναται νὰ διατηρηθῇ διὰ τῶν γλίσχρων εἰσοδημάτων της, καὶ ἂν ὁ Σύλλογος Πέλλης δὲν ἐσύσταινε διδάσκαλον, οἱ ἀπόγονοι τῶν εὐκλεῶν ἄλλοτε κατοίκων τῆς χώρας ταύτης, δὲν ἤθελον σκεφθῇ ποτὲ περὶ σχολείου.

Ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ σώζονται αἱ ἐξῆς ἐπιγραφαί·

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ	ἔν τινι οἰκίᾳ	ἐν τῇ κρήνῃ τοῦ Μεσοχωρίου
ΔΗΜΟΚΡΑΤΕΙΑ	ΑΡΜΟΔΙΑ	ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ	ΕΥΝΟΜΟΥ	ΜΕΓΑΚΛΕΟΥΣ

Κουφάλι χωρίον 3 ὥρας ἀνατολικῶς τῶν Γενιτσῶν, καὶ μίαν περίπου ὥραν ΒΑ τῶν Ἀποστόλων, κατοικοῦμενον ὑπὸ 291 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, ἀριθμουμένων ὑπὲρ τὰς 3 χιλιάδας ψυχῶν· διαιρεῖται δὲ εἰς τρία τμήματα, εἰς Ἄνω Κουφάλι μὲ 156 οἰκογενείας καὶ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, εἰς Μεσαῖον Κουφάλι μὲ 25 οἰκογενείας καὶ εἰσέτι κτιζομένην ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, καὶ εἰς Κάτω Κουφάλι ἐξ οἰκογενειῶν 110 καὶ ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Τριάδος.

Τὸ χωρίον ἢ μᾶλλον ἢ κώμη αὕτη ἂν καὶ τσεφλίκιον διαφόρων, διὰ τε τὸ μέγεθος καὶ τὸν πληθυσμὸν, ὡς καὶ διὰ τὴν κεντρικὴν θέσιν ἣν κατέχει, κειμένη ἐν μέσῳ τῶν περὶ χωρίων, Ἀποστόλων, Ἰλιτσιόβου, Πετρόβου, Μπόζητς καὶ Λειβαδίτσας, ἔπρεπε νὰ διατηρῇ καλὸν δημοτικὸν σχολεῖον, καὶ καθόσον μάλιστα δὲν στεροῦνται πόρων, ἐπειδὴ αἱ δύο ἐκκλησίαι τῆς ἄνω καὶ κάτω συνοικίας δίδουσι κατ' ἔτος καθαρὸν εἰσόδημα πλεόν τῶν 8 χιλιάδων γροσίων· ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσι ταῦτα εἰς ἄλλας τῶν ἀνάγκας, ἔνεκα τῶν διαφορῶν κομματικῶν παθῶν.

Ἐκ τῶν τριῶν συνοικιῶν, μόνῃ ἢ κάτω συνοικίᾳ διατηρεῖ εὐτελές τι γραμματοδιδασκαλεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον φοιτῶσιν 25 μαθηταί. Εὐχρῆς ἔργον ἦτον, ἂν αἱ τρεῖς τῆς κώμης ταύτης συνοικίαι συνηρπίζοντο ὅπως διὰ τῶν κοινῶν εἰσοδημάτων συστήσωσι καλὸν τι κεντρικὸν δημοτικὸν σχολεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ δύνανται νὰ σπουδάζωσιν οἱ 100 περίπου ἄνευ ἐργασίας διατελοῦντες παῖδες, χωρὶς νὰ υποχρεοῦνται οἱ μαθηταὶ νὰ πληρώνωσι τὸν διδάσκαλον.

Ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ σώζονται αἱ ἀρχαῖαι ἐπιγραφαὶ ὑπ' ἀριθμ. 8 καὶ 9 (ἴδ. πίνακα ἐν τέλει).

Νταρὶ βερμεσλί, χωρίον 10 λεπτά ΒΑ τοῦ Κουφαλίου κατοικοῦμενον ὑπὸ 10 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν.

Μπόζητς μίαν ὥραν πρὸς βορρᾶν τοῦ Κουφαλίου, τσεφλίκιον

κατοικοῦμενον ὑπὸ 60 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος, καὶ σχολεῖον εἰς τὸ ὁποῖον φοιτῶσιν 25 μαθηταί, πληρωνομένου τοῦ διδασκάλου ἐκ τοῦ εἰσοδήματος τῆς ἐκκλησίας γρόσια 1500.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου τούτου διακρίνονται διὰ τὴν φιλοτιμίαν καὶ φιλομαθείαν των, ὡς καὶ τὸν εὐγενῆ καὶ εἰρηνικὸν χαρακτῆρά των· σχεδὸν οὐδέποτε ἐξέλιπεν ἐκ τοῦ χωρίου τούτου διδάσκαλος· τὰ περισσεύοντα ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐκκλησίας χρήματα, μετὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ διδασκάλου, προσπαθοῦσι νὰ διατηρήσωσιν, ἂν καὶ πολλάκις δι' ἄλλας τοῦ χωρίου ἀνάγκας δὲν κατορθοῦσι τὴν διατήρησιν αὐτῶν.

Πέτροβον μίαν ὥραν ΒΔ τοῦ Μπόζητς, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 100 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Πέτρου, καὶ σχολεῖον ἄνευ διδασκάλου, ἂν καὶ ἡ κοινότης ἐκ τῶν 3 χιλιάδων γροσιῶν ἅτινα κατ' ἔτος ἀπολαμβάνει, δύναται νὰ διατηρήσῃ καλὸν τι σχολεῖον εἰς τὸ ὁποῖον δύνανται νὰ μορφωθῶσιν οἱ 40 περίπου μένοντες οἴκοι μαθηταὶ νοήμονες· τὰ ἀτομικὰ ὅμως πάθη δὲν ἀφίνουν τοὺς εὖ φρονούντας ν' ἀσχοληθῶσιν ὑπὲρ τῆς μορφώσεως τῶν νέων.

Λειβαδίτσα 2 ὥρας ΒΑ τῶν Γενιτσῶν καὶ μίαν ΒΔ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 40 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου. Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου τούτου διακρίνονται ἐπίσης ὡς καὶ οἱ τοῦ Μπόζητς ἐπὶ φιλοτιμίᾳ, φιλομαθείᾳ καὶ ἀγαθότητι· πτωχοὶ δὲ ὄντες καὶ τῆς ἐκκλησίας μὴ χορηγούσης πόρους, πληρώνουσι τὸν ἱερέα μικρὰ τινα δίδακτρα ἕκαστος, ὅπως διδάσκωνται ὑπ' αὐτοῦ 20 περίπου μαθηταί.

Κονίκοβον	{	τρία μικρὰ χωρία κείμενα πλησίον ἀλλήλων
Κουσινόβον		1) 4 ὥρας, μετὰ τῶν χωρίων Πετρόβου,
Ταγαρμίσιοβον		Μπόζητς, Γκρούμπιφτσι, Λειβαδίτσας καὶ
		Ράμελνυ κατοικοῦμενα ὑπὸ 40 οἰκογενειῶν
		ὀθωμανῶν καὶ 10 χριστιανῶν.

Λιτωβόη 2 ὥρας ΒΑ τῶν Γενιτσῶν, κατοικοῦμενον ὑπὸ 25 οἰ-

κογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ διδάσκαλον πληρωνόμενον ὑπὸ τῶν 5 μαθητῶν γρόσια 500. Μόλις ἤδη τὸ χωρίον τοῦτο ἐγένετο ἰδιοκτησία τῶν κατοίκων.

Ῥάμελυ μίαν ὥραν πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ἀνωτέρω, καὶ δύο ὥρας ΒΑ τῶν Γενιτσῶν, τσιφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 25 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, καὶ διδάσκαλον διδάσκοντα ἐν τῷ νάρθηκι τῆς ἐκκλησίας 15 μαθητάς, καὶ πληρωνόμενον γρόσια 1300 ὑπὸ τοῦ ἐν Γενιτσοῖς Συλλόγου Πέλλης.

Ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ εὐρίσκεται καὶ ἡ ἐξῆς ἀρχαία ἐπιγραφή·

ΠΛΕΙΣΤΑΡΧΟΣ ΠΥΘΩΝΟΣ

Ἀαλάρη μίαν ὥραν ἀνατολικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου.

Τσιαουσλή τσεφλίκιον 1 1/4 ὥρας ἐπίσης ἀνατολικῶς τῶν Γενιτσῶν πλησίον τῶν ἐρείπων τῆς Πέλλης κατοικοῦμενον ὑπὸ 4 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Κιρκάλοβον (Τσέκρι) μίαν ὥραν ΜΑ τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 30 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, με ἐκκλησίαν καὶ σχολεῖον ἄνευ διδασκάλου, μὴ δυναμένων νὰ πληρώσωσι τοιοῦτον.

Ζορμπᾶς 3 ὥρας νοτιοανατολικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 44 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, καὶ σχολεῖον εἰς τὸ ὁποῖον φοιτῶσιν 20 περίπου μαθηταὶ πληρώνοντες διδάκτρα γρόσια 1200, διότι τὸ εἰσόδημα τῆς ἐκκλησίας ἀνερχόμενον εἰς γρόσια 700—800 χρησιμεύει δι' ἄλλας τοῦ χωρίου ἀνάγκας· παρ' αὐτῷ δὲ 8—10 λεπτὰ πρὸς βορρᾶν κεῖται τὸ χωρίον

Λαχάντσε τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 22 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, αἵτινες ἀποστέλλουσι τοὺς 7 ἢ 8 μαθητάς των εἰς τὸ πλησίον κείμενον χωρίον Ζορμπᾶν.

Τσιοχαλάρη 4 ὥρας νοτιοανατολικῶς τῶν Γενιτσῶν, καὶ μίαν περίπου ὥραν ΒΑ τοῦ Ζορμπᾶ, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 35

χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, καὶ σχολεῖον με μαθητὰς 12 πληρῶνοντας τὸν διδάσκαλον διδασκτρα γρόσια χίλια.

Σαρίτσιβο 4 ὥρας ἐπίσης ΝΑ τῶν Γενιτσῶν, τσιφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 37 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν με ἐκκλησίαν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ διδάσκαλον εἰς τὸν ὅποιον πληρῶνουσιν οἱ δέκα μαθηταὶ γρόσια χίλια.

Δύσκολον εἶνε νὰ ὀρισθῇ ποῖον τῶν τεσσάρων τούτων χωρίων, ἦτοι τοῦ Ζορμπᾶ, Λαχάντσε, Τσιοχαλάρης καὶ Σαριτσιόβου δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς καταλληλότερον κέντρον πρὸς σύστασιν καλοῦ σχολείου. Ὁ Ζορμπᾶς φαίνεται καταλληλότερος ὡς συνοικιζόμενος ὑπὸ 66 οἰκογενειῶν συμπεριλαμβανομένων καὶ ἐκείνων τοῦ Λαχάντσε.

Ἰλιτζίοβον μίαν περίπου ὥραν ΒΔ τοῦ ἀνωτέρω, τσιφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 35 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, με ἐκκλησίαν τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων καὶ διδάσκαλον πληρωνόμενον ὑπὸ τῶν 5 μαθητῶν γρόσια 500.

Δαμνιανή μίαν ὥραν ΒΑ τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 8 οἰκογενειῶν Χριστιανῶν.

Πυλωρίκη 1)2 ὥρ. ΒΑ τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 30 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ σχολεῖον εἰς τὸ ὅποιον διδάσκονται ὑπὸ τοῦ ἱερέως 12 μαθηταί.

Τὸ χωρίον τοῦτο δύναται νὰ διατηρήσῃ καλὸν διδάσκαλον, ἐπειδὴ οἱ πόροι τῆς ἐκκλησίας μετὰ τῶν κήπων αὐτῆς δίδουσι τακτικὸν ἐτήσιον εἰσόδημα 50—70 λίρας.

Κρουσιάρη μίαν καὶ τέταρτον ὥρας πρὸς Βορρᾶν τῶν Γενιτσῶν καὶ 3)4 ΒΔ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 32 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου, καὶ με διδάσκαλον πληρωνόμενον ὑπὸ τῶν 10 μαθητῶν γρόσια τριακόσια. Ἡ ἐκκλησία μόλις ἐπαρκεῖ εἰς τὰς ἰδίας τῆς ἀνάγκας.

Λαζιτσιάρη 2 ὥρας ΒΔ τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 12 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Κασιλάρη 1 1]2 ὥραν ΒΔ τῶν Γενιτσῶν, κατοικοῦμενον ὑπὸ 50 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν.

Βετκιπάζαρ (Ἑσκιτζε) μίαν ὥραν δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 25 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου.

Βοῦδρίστα (Σαρίκαντι) μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν βορειοδυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 75 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς καὶ Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάρχει δημόσιον σχολεῖον, εἰς ὃ φοιτῶσιν 20 περίπου μαθηταὶ διδασκόμενοι τὰ βουλγαρικά γράμματα, ὑπὸ Βουλγαροδιδασκάλου.

Ἐν τῷ Χωρίῳ τούτῳ πρὸ τεσσάρων ἐτῶν ἐδιδάσκετο ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, καὶ οἱ κάτοικοι εὐηρεστοῦντο εἰς ταύτην, καθόσον καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν κατοίκων γνωρίζουσιν Ἑλληνικά γράμματα καὶ ὁμιλοῦσι τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν· ἀλλ' ἔνεκα ἀτομικῶν παθῶν, εἰσήλασε δυστυχῶς ὁ βουλγαρισμός. Τὸν βουλγαρισμὸν δὲ δὲν τὸν διατηροῦσιν ἐκ πεποιθήσεως, ἀλλ' ἵνα κορέσῃσι τὰς μεταξύ των ἔριδας καὶ τὰ ἀτομικά των πάθη.

Τὸ χωρίον τοῦτο διὰ τε τὸν πληθυσμὸν καὶ τὴν σπουδαιότητα τῆς θέσεως του θεωρεῖται ὡς ἐν τῶν δευτερευόντων κέντρων τῆς ἐπαρχίας, καθόσον μάλιστα ἢ τε ἐκκλησία καὶ τὸ μοναστήριον ἀποφέρουσιν ἐτησίως 5—6 χιλιάδας γροσίων.

Εὐχῆς ἔργον εἶναι ὅπως ἡ κοινότης αὕτη τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι εἰσι καὶ νοήμονες καὶ φιλομαθεῖς, ἀποβάλῃ τὰ ἀτομικά της πάθη, καὶ καταπαύσῃ τὰς μεταξύ των ἔριδας, αἵτινες παρακωλύουσι τὴν ἠθικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν μόρφωσιν τῆς νεολαίας των, ἐπανεέλθωσι δὲ εἰς τὰ πάτρια, καὶ καταρτίσωσι τὸ σχολεῖόν των παραδειγματικὸν εἰς τὰ περίξ χωρία, διὰ τὰ ὁποῖα δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς κεντρικόν.

Ὅμπαρ 1]2 ὥραν πρὸς βορρᾶν τῆς Βουδρίστης, τσεφλίκιον μικρόν, ἐξ οὗ πηγάζει καὶ ὁ ποταμὸς Μπαλιτζία.

Παλαϊόκαστρον, τσεφλίκιον ὁμοίως 1]2 ὥραν πρὸς βορρᾶν

τῆς Βουδρίστης καὶ 1]4 πρὸς δυσμᾶς τοῦ Ὁμπαρ, καίμενον ἐπὶ τῶν ἐρείπων ἀρχαίου φρουρίου, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα διετηρήθη καὶ παρὰ τοῖς ὀθωμανοῖς, καὶ σχεδὸν ὁμώνυμος βουλγαριστὶ Γράδιστα.

Μπαλίτζια μίαν ὥραν Δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 7 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν.

Λοζάνοβον 2 ὥρας Δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν κατοικοῦμενον ὑπὸ 12 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 6 χριστιανικῶν.

Τριφούλτσιοβον 3]4 ὥρας Δυτικῶς τοῦ ἀνωτέρω κατοικοῦμενον ὑπὸ 30 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν.

Γχιούψιουβον 3]4 πρὸς Βορρᾶν τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 25 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μετ' ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου, καὶ γραμματοδιδάσκαλον, τὸν ὅποιον πληρώνουσιν οἱ 6 φοιτῶντες μαθηταὶ γρόσια 600.

Τὸ χωρίον τοῦτο ἀπαρτίζει ἐν τῶν δευτερευόντων κέντρων τῆς ἐπαρχίας, καίμενον ἐν μέσῳ τῶν εἰς μικρὰν ἀπόστασιν περίξ αὐτοῦ χωρίων Λοζανόβου, Μπαμπιάνης, Ἀσσάρβεη, Δρενόβου, Μαβρενόβου καὶ Μανταλίβου, καὶ διὰ τοῦτο ἀνάγκαιοι καλοῦ σχολείου. Οἱ κάτοικοι ὅμως εἰσὶ πτωχοὶ, καὶ ἡ ἐκκλησία των μόλις ἐπαρκεῖ εἰς τὰς ἰδίας αὐτῆς ἀνάγκας.

Ἀσσάρβεη μίαν ὥραν πρὸς δυσμᾶς τοῦ Γχιουψιούβου, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 30 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μετ' ἐκκλησίαν, καὶ σχολεῖον, εἰς τὸ ὅποιον φοιτῶσι δέκα μαθηταὶ διδασκόμενοι ὑπὸ τοῦ ἱερέως, εἰς ὃν πληρώνουσι μικρὰ δίδακτρα· κατοικοῦσι δ' ἐν αὐτῷ καὶ 15 οἰκογένειαι ὀθωμανῶν.

Καράμζενον, 3 ὥρας δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν κατοικοῦμενον ὑπὸ 25 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν.

Ἰσπιρλίτι 2 ὥρας ΒΔ τῶν Γενιτσῶν, κατοικοῦμενον ὑπὸ 35 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν.

Δρένοβον, μίαν ὥραν ΒΔ τοῦ ἀνωτέρω τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 6 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν.

Μπαμπιάνη 3 1]2 ὥρας ΒΔ τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν.

Πρὸς Βορρᾶν αὐτῆς κεῖται καὶ τὸ Μοναστήριον τῆς Μπαμπιάνης καλούμενον, ἐπ' ὀνόματι τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τιμώμενον, ἔχον ἱκανὸν εἰσόδημα ἐκ τῶν χωραφίων καὶ τῶν ζώων, διὰ τοῦ ὁποίου δύναται νὰ συνδράμῃ εἰς σύστασιν ἐνὸς κεντρικοῦ σχολείου.

Μαθρένόβον 1½ ὥραν ΒΔ τῆς Μπαμπιάνης, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 5 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Νιδίρτσοβον 3¼ ὥρας ΜΔ τῆς Μπαμπιάνης κατοικούμενον ὑπὸ 40 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν.

Μαντάλιβον 1½ ὥραν πρὸς δυσμὰς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 15 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, με' ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Καλλήνησσα 4 1½ ὥρας ΒΔ τῶν Γενιτσῶν, καὶ 3 1½ ΒΑ τῶν Βοδενῶν παρὰ τῷ ποταμῷ Λουδίᾳ, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 12 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν με' ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ 45 ὀθωμανικῶν.

Σεντέλτσιοβον, 1½ ὥραν ΜΔ τῆς Καλληνήσσης, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 5 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 3 ὀθωμανικῶν.

Κολουδέϊ, 1½ ὥραν Μεσημβρινῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον.

Γρόπινον 1½ ὥραν Ἀνατολικῶς τοῦ Λουδίου ποταμοῦ, καὶ 4 ὥρας δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 22 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν.

Ἅγιος Γεώργιος (Σφέτι Γεώργι) 3 ὥρας πρὸς δυσμὰς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 25 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, με' ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἐν ᾗ ἱερουργεῖ σχισματικὸς ἱερεὺς.

Καλύβαι, μίαν ὥραν μεσημβρινῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 6 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Τσεσιγκίς 1½ ὥραν δυτικῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 16 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν με' ἐκκλησίαν Ἁγίας Τριάδος.

Κρουσιάρη 1]2 ὥραν πρὸς βορρᾶν τοῦ ἀνωτέρω, τσιφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 5 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Πράχνανη 1]2 ὥραν μεσημβρινῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 5 οἰκογενειῶν.

Βλάσι κάτω 4 ὥρας Μεσημβρινοδυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 25 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν καὶ 20 Ἀθυγγάνων μὲ ἐκκλησίαν.

Γκολοσέλο, 4 1]2 ὥρας Νοτιοδυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, στεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν.

Μουσταφάγκο σέλο παρὰ τῷ Γκόλφ, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 15 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τῶν Ἀγίων Ἀρχαγγέλων.

Πλάσνα 4 ὥρας Νοτιοδυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Βρέσι 3 ὥρας Δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 6 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 25 Ἀθυγγάνων.

Βλάσι ἄνω 3]4 πρὸς βορρᾶν τοῦ ἀνωτέρω, ἐν ᾧ κατοικοῦσιν οἱ ἰδιοκτῆται καὶ ἐνοικιασταὶ τοῦ κάτω Βλάσι.

Πλούγαρ 2 1]2 ὥρας πρὸς δυσμὰς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 15 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν. 1]4 δὲ ὥρας μεσημβρινῶς κεῖται τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἀγίου Λουκά, τοῦ ὁποίου τὰ εἰσοδήματα ἀντακτοποιηθῶσι, δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσι πρὸς διατήρησιν καλοῦ σχολείου· παρ' αὐτῷ δὲ 5 λεπτὰ τῆς ὥρας κεῖται ἡ

Πρίζνα, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 5 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 15 Ἀθυγγάνων.

Λιπαρίνοβον 2 3)4 ὥρας πρὸς δυσμὰς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 17 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

Καντίνοβο σέλο (σουϊτλι) 3)4 Ἀνατολικῶς τοῦ ἀνωτέρω καὶ δύο ὥρας δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν κατοικοῦμενον ὑπὸ 30 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου, καὶ σχολεῖον μὲ μαθητὰς 10 πληρώνοντας διδαστρα γρόσια 600.

Τὸ χωρίον τοῦτο ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του ἀποτελεῖ τὸ σπουδαιότερον τῶν δευτερευόντων κέντρων τῆς ἐπαρχίας, καθόσον τὰ μικρὸν ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντα δέκα χωρία κεῖνται περίξ τούτου· εἰσὶ δὲ ταῦτα· Καρυώτισσα, Βραστοί, Πρίζνα, Πλούγαρ, Βρέος, Βλάσι, Λιπαρίνοβον, Καλύβαι, Γρόπινον καὶ Ἅγιος Γεώργιος, μὴ ἀριθμουμένων καὶ τῶν εἰς 1 1)2 ὥρας ἀπόστασιν Κρουσιάρη, Τσεσιγκίς καὶ Πράχνανη. Οἱ κάτοικοι ὅμως εἰσὶ πτωχοὶ, καὶ ἡ ἐκκλησία δὲν ἀποφέρει πλείω τῶν 200 γροσίων καθαρὸν εἰσόδημα. Ἀναγκαιοτάτη λοιπὸν εἶναι ἡ ἐν τῷ κέντρῳ τούτῳ σύστασις καλοῦ σχολείου, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ δύνανται νὰ φοιτῶσι καὶ οἱ τῶν περίξ χωρίων μαθηταί, ὡς μὴ δυναμένων νὰ διατηρήσωσιν ἐν ἐκάστῳ χωρίῳ διδάσκαλον.

Βραστοί 1)2 ὥραν ΜΑ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 5 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 12 Ἀθιγγάνων.

Καρυώτισσα 1)4 ἀνατολικῶς τοῦ ἀνωτέρω, καὶ δύο ὥρας δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 12 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 8 Ἀθιγγάνων, μὲ ἐκκλησίαν τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ χωρίου τούτου εὐρίσκεται καὶ ἐπιτύμβιος πλάξ φέρουσα τὴν ἐπιγραφὴν ὑπ' ἀριθ. 10 (ἴδε Πίνακα ἐν τέλει).

Πούργας 3)4 πρὸς βορρᾶν τοῦ ἀνωτέρω καὶ 1 1)4 δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον καλλιεργούμενον ὑπὸ Ἀθιγγάνων.

ΓΟΥΜΕΝΤΣΙΑ.

Κωμόπολις τέσσαρας ὥρας πρὸς βορρᾶν τῶν Γενιτσῶν, κατοικουμένη ὑπὸ 500 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, ἐξ ὧν αἱ ἡμίσεις εἰσὶ βουλγαροφρονοῦντες, μὲ δύο ἐκκλησίας, ἥτοι τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου κατεχομένης ὑπὸ τῶν βουλγάρων, καὶ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου ὑπὸ τῶν ἐλληνοφρονούντων. Ἀμφότεραι αἱ κοινότητες διατη-

ροῦσι σχολεῖα. Καὶ ἡ μὲν ὀρθόδοξος κοινότης διατηρεῖ ἀλληλοδι-
δακτικὸν μὲ 70 μαθητὰς ἄρρενας, διδασκομένους κατὰ τὴν ἀλλη-
λοδιδασκτικὴν μέθοδον, καὶ νηπιαγωγεῖον μὲ μαθητρίδας 50.

Οἱ μαθηταὶ ἤχιστα φαίνονται προωδευμένοι, ὡς ἐκ τῆς κακῆς
καὶ ἀμεθόδου διδασκαλίας τῶν προτέρων διδασκάλων, καὶ ὡς ἐκ
τῶν πολλῶν ἀπουσιῶν, διὰ τὰς ὁποίας ὁ νῦν διδάσκαλος δικαίως
ἀπελπίζομενος ἐκφέρει πολλὰ παράπονα κατὰ τε τῶν γονέων καὶ
τῶν μαθητῶν.

Οἱ μισθοὶ τῶν διδασκάλων τοῦ σχολείου τῶν ἁρρένων πλη-
ρόνονται ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐκκλησίας, τοῦ διευθυντοῦ λαμ-
βάνοντος λίρας 35, καὶ τοῦ βοηθοῦ (ὅστις χρησιμεύει καὶ ὡς ψάλ-
της) λίρας 23. Ἡ δὲ νηπιαγωγὸς πληρόνεται λίρας 40 ὑπὸ τοῦ ἐν
Βοδενόϊς Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου.

Οἱ πόροι τῆς ἐκκλησίας συγκεῖμενοι ἐκ τε τῶν δίσκων καὶ τῶν
ἰδιαιτέρων κτημάτων αὐτῆς εἰσὶ δαφιλεῖς, καὶ διὰ τούτων δύνανται
κάλλιστα νὰ διατηρήσωσιν ὁλόκληρον σχολαρχεῖον, καλὸν δημο-
τικὸν σχολεῖον, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον· συνεπεία ὅμως
τῶν κομματικῶν καὶ ἀτομικῶν παθῶν καταναλίσκεται τὸ μεγα-
λείτερον αὐτῶν μέρος εἰς τὰς μεταξὺ των ἔριδας.

Ὀλίγιστοί εἰσιν οἱ ζήλωται τῶν γραμμάτων, καὶ μάρτυς ὁ
μικρὸς ἀριθμὸς τῶν εἰς τὰ σχολεῖα φοιτῶντων μαθητῶν· ἐνῷ οἱ
βουλγαρόφρονες ἐπιδεικνύουσι περισσότερον ζῆλον, ἀριθμουμένων
τῶν εἰς τὸ βουλγαρικὸν σχολεῖον φοιτῶντων μαθητῶν εἰς 95 ἐκτὸς
τῶν 15 κορασιῶν ἅτινα ἐνεγράφησαν εἰς τὸ ἡμέτερον νηπιαγωγεῖον.

Τσίρνα Ῥέκα χωρίον μίαν ὥραν βορειοδυτικῶς τῆς Γουμέν-
σιας κατοικοῦμενον ὑπὸ 50 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, μὲ ἐκκλη-
σίαν τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου, καὶ γραμματοδιδασκαλεῖον μὲ μα-
θητὰς 10, πληρονομένου τοῦ διδασκάλου ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας
γρόσια 1,300.

Μπαροβίτσα χωρίον μίαν ὥραν πρὸς δυσμὰς τῆς Γουμέν-
σιας, κατοικοῦμενον ὑπὸ 90 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, μὲ ἐκκλη-
σίαν τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς, ἄνευ σχολείου καὶ διδασκάλου, ἂν

καὶ ἡ ἐκκλησία ἀποδίδῃ κατ' ἔτος περίπου 35 λίρων καθαρὸν εἰσόδημα.

Κρίθα, μίαν ὥραν ἐπίσης δυτικῶς τῆς Γουμέντσας, κώμη κατοικουμένη ὑπὸ 170 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ δημόσιον σχολεῖον εἰς τὸ ὁποῖον φοιτῶσι περὶ τοὺς 65 μαθητάς, πληρονομένου τοῦ διδασκάλου ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, ἀποφερούσης κατ' ἔτος περὶ τὰς 35 λίρας.

Οἱ κάτοικοι τῆς Κρίθης εἰσὶν ἐν γένει νοήμονες, φιλότιμοι καὶ φιλομαθεῖς, δὲν ἔτυχον ὅμως μέχρι τοῦδε τῆς ἀπαιτουμένης ἀνατροφῆς.

Πέτγχις, 1 ὥραν ἐπίσης πρὸς δυσμὰς τῆς Γουμέντσας τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 38 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν με ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Πέτρου.

Ράμνα μίαν ὥραν μεσημβρινῶς τῆς Γουμέντσας, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 20 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν με ἐκκλησίαν Γενέσιον τῆς Θεοτόκου.

Ρουμάνοβον 3)4 ὥρας ἀνατολικῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 6 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Τσιγάροβον, 2 ὥρας μεσημβρινῶς τῆς Γουμέντσας, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 35 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Ραδομύρη 2 1)2 ὥρας ΒΔ τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 35 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, με ἐκκλησίαν τῆς Ἀναλήψεως καὶ διδάσκαλον πληρονόμενον ὑπὸ τῶν 4 μαθητῶν λίρας 6.

Γερκάρτσι 1 1)4 ὥρας μεσημβρινῶς τῆς Γουμέντσας, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 40 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν με ἐκκλησίαν τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ· ἄνευ σχολείου δυστυχῶς, ἂν καὶ οἱ ἐτήσιοι πόροι τῆς ἐκκλησίας ἀναβαίνουνσιν εἰς 2 περίπου χιλιάδας γρσίων.

Λιμπάχοβον μίαν ὥραν ΜΑ τῆς Γουμέντσας, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 20 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν με ἐκκλησίαν τῆς Ἁγίας Κυριακῆς.

Γρούμπιφσι 1 1)4 ὥρας ἀνατολικῶς τῆς Γουμέντσας καὶ ἡ:

μίσειαν μακράν τοῦ ἀνωτέρω, χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 70 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, ἄνευ σχολείου, δυστυχῶς, ἀν καὶ ἡ ἐκκλησία ἀποφέρῃ ἐτήσιον εἰσόδημα 2 χιλιάδων γροσίων.

Γοῦμπα 2 ὥρας ἀνατολικῶς τῆς Γουμέντσας χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 35 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου καὶ σχολεῖον ἄνευ διδασκάλου.

Ὅριζάρτσι 2 $1\frac{1}{4}$ ὥρας ἀνατολικῶς τῆς Γουμέντσας κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν ἄνευ ἐκκλησίας.

Βαλγάτσι 2 ὥρας ἐπίσης ἀνατολικῶς τῆς Γουμέντσας, τσεφλίχιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 25 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Ἀσίχλάρη 2 ὥρας ἐπίσης ἀνατολικῶς τῆς Γουμέντσας κατοικοῦμενον ὑπὸ 200 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν.

Μπαμπάχιοι 2 $1\frac{1}{4}$ ὥρας ἀνατολικῶς τῆς Γουμέντσας τσεφλίχιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 35 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν ἄνευ ἐκκλησίας.

Γουσίλοβον μίαν ὥραν ΒΑ τῆς Γουμέντσας χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Πέτρου.

Γοργόπη 2 ὥρας ΒΑ τῆς Γουμέντσας χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 110 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ $1\frac{1}{2}$ διατελεῖ εἰσέτι τσεφλίχιον, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, καὶ δημόσιον σχολεῖον μὲ 25 μαθητὰς πληρόνοντας διδασκτρα γρόσια 1600.

Τὸ χωρίον τοῦτο, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐν τῶν δευτερευόντων κέντρων τῆς ἐπαρχίας.

Μποϊμίσα 4 $1\frac{1}{2}$ ὥρας ΜΑ τῆς Γεβγελῆς καὶ 3 ὥρας ΒΑ τῆς Γουμέντσας, χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 30 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 90 χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, καὶ σχολεῖον εἰς τὸ ὁποῖον φοιτῶσι 30 μαθηταὶ, πληρονομένου τοῦ διδασκάλου 1,600 γρόσια ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας.

ΓΕΒΓΕΛΗ.

Κωμόπολις μίαν ὥραν μακρὰν τοῦ Ἀξιοῦ ποταμοῦ, κατοικουμένη ὑπὸ 290 οἰκογενειῶν χριστιανῶν, καὶ 32 ὀθωμανῶν. Ἐκ τῶν 290 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, 35 εἰσὶ βουλγαρόφρονες, διατηροῦντες καὶ ἰδιαίτερον σχολεῖον τῶν ἀρρένων μὲ 30 μαθητάς.

Ἡ ὀρθόδοξος κοινότης διατηρεῖ τὰ ἐξῆς σχολεῖα.

α. Ἑλληνικὸν σχολεῖον μὲ δύο τάξεις, καὶ μὲ 12 μαθητάς.

β'. Δημοτικὸν σχολεῖον μὲ 60 μαθητάς διαιρουμένους συνδιδασκτικῶς εἰς 4 τμήματα.

γ'. Νηπιαγωγεῖον συγκεῖμενον ἐκ 50 μαθητριῶν καὶ 10 μαθητῶν· ἐκ τῶν 50 μαθητριῶν, 16 ἀπαρτίζουσι παρθεναγωγεῖον εἰς δύο τάξεις αἱ δὲ λοιπαὶ διδάσκονται νηπιαγωγικῶς.

Ἀμφότερα τὰ σχολεῖα διευθυνόμενα ὑπὸ καταλλήλων διδασκάλων, παράγουσι καρποὺς ἀξίους τῶν προσδοκιῶν, καθόσον ὅ τε διευθυντὴς τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου τῶν ἀρρένων, καὶ ἡ διευθύντρια τοῦ Νηπιαγωγείου, ἀμφότεροι διακεκριμένης ἱκανότητος καὶ πλήρεις φιλοτιμίας, εὐρόντες καὶ μαθητάς νοήμονας καὶ ἐπιμελεῖς, ἐπηύξησαν τὸν ζήλον τῶν ὑπὲρ τῆς προόδου.

Οἱ κάτοικοι τῆς Γεβγελῆς, ἄνδρες νοήμονες, φιλότιμοι καὶ φιλομαθεῖς, προσπαθοῦσι παντὶ σθένει ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς μορφώσεως τῆς νεολαίας· ἀμηχανοῦσιν ὅμως μὴ ἀπολαμβάνοντες ἕτερον εἰσόδημα, ἐκτὸς τοῦ εἰσοδήματος τῆς ἐκκλησίας ἀναβαίνοντος μέχρι τῶν 6 χιλιάδων γροσίων, ἐκ τῶν ὁποίων πληρόνουσιν εἰς μὲν τὸν ἑλληνοδιδάσκαλον 46 λίρας, ἀποπληρωθέντος τοῦ μισθοῦ του μὲ 10 λίρας ἅς ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος ἐδωρήσατο, εἰς δὲ τὸν βοηθὸν τοῦ Ἀλληλοδιδασκτικοῦ σχολείου λίρας 12. Τὴν νηπιαγωγὸν δὲ πληροῖν ὁ πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων Σύλλογος· ὥστε πρὸς ὑποστήριξιν τῶν σχολείων ἔχουσιν ἀνάγκην καὶ βοηθείας ἀλλαχόθεν, καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ὁ Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος Βοδενῶν ἀπέστειλεν αὐτοῖς 20 λίρας.

Ἐπειδὴ τὰ περίξ χωρία ἐξαρτῶνται κατὰ μέγα μέρος καὶ ὡς πρὸς τὰ ὕλικά συμφέροντα, καὶ ὡς πρὸς τὰς ιδέας ἐκ τῆς κωμοπόλεως ταύτης, θεωρουμένης ὡς τὸ μόνον κέντρον τῆς βορείου ἐπαρχίας, καὶ ὡς ἐχούσης ἄμεσον σχέσιν μετὰ τῆς ἐπαρχίας Πολυανῆς τῆς ὁποίας ἡ πόλις Κουκουσί ἢ Καλκίτσι εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς πολιτικῆς διοικήσεως ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ὁποίας ὑπάγεται καὶ ἡ Γεβγελή· καὶ ἐπειδὴ τὸ Κουκουσί εἶνε ἡ ἐστία τοῦ βουλγαρισμοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ, διὰ τοὺς λόγους τούτους πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῇ κωμοπόλει ταύτῃ διαρκὲς καλὸν ἑλληνικὸν σχολεῖον, δημοτικὸν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. Τὰς ἀνάγκας λοιπὸν ταύτας συναισθανομένη ἡ κοινότης, καὶ ἀμνηχανοῦσα ὡς πρὸς τὴν θεραπείαν ταύτην, ἐσκέφθη νὰ συστήσῃ φιλεκπαιδευτικὴν ἀδελφότητα, ὅπως διὰ τῶν προσόδων αὐτῆς, καὶ τῶν ἀλλοδαπῶν ἐλπιζομένων βοηθειῶν, δυνθῇ νὰ διορθώσῃ καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν ἰδίων σχολείων, καὶ χρειᾶς τυχεύσῃ νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ περίξ χωρία. Εὐχῆς δ' ἔργον εἶναι ὅπως ἡ ἀδελφότης αὕτη προαχθῇ καὶ ὑποστηριχθῇ ὕλικῶς τε καὶ ἠθικῶς ὑπὸ τῶν συλλόγων καὶ ὁμογενῶν, ἐνθαρρυνθῶσι δὲ οἱ ὑπὲρ τῶν πατρῶων καὶ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἀγωνιζόμενοι μετὰ ζήλου καὶ προθυμίας Γεβγελιώται.

Μοῖν, 1 1/4 ὥρας δυτικῶς τῆς Γεβγελῆς χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 45 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ καὶ σχολεῖον μὲ μαθητὰς 8, πληρόνοντας διδάκτρα γρόσια χίλια.

Κοβάντσα, 1 1/2 ὥρας ΒΔ τῆς Γεβγελῆς, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν.

Παρδέτσι, δύο ὥρας ΒΔ τῆς Γεβγελῆς, χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 55 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 25 χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τῶν 5 μαρτύρων.

Γχορνισέρ 2 ὥρας ἐπίσης ΒΔ τῆς Γεβγελῆς, κατοικοῦμενον ὑπὸ 180 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν.

Σμόκφισσα 3 ὥρας ΒΔ τῆς Γεβγελῆς, τσεφλίκιον κατοικού-

μενον ὑπὸ 85 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, καὶ γραμματοδιδασκαλεῖον με μαθητὰς 20, πληρονομένου τοῦ διδασκάλου ἐκ τε τοῦ εἰσοδήματος τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν 2000 γρόσια.

Τὸ χωρίον τοῦτο κείμενον εἰς τὸ ἀπώτερον βόρειον μέρος τῆς ἐπαρχίας, κατέχει θέσιν δευτερεύοντος κέντρου διὰ τε τὸν πληθυσμὸν, καὶ τὸ ὄριον, πέριξ τοῦ ὁποῖου εἰσὶ πλεῖστα χωρία τῶν ἐπαρχιῶν Πολυανῆς καὶ Μογλενῶν. Διὰ ταῦτα λοιπὸν εἶναι ἀνάγκη νὰ ληφθῇ πρόνοια, ὅπως συστηθῇ αὐτόθι καλὸν τι δημοτικὸν σχολεῖον.

Νέγορτσι μίαν ὥραν ΒΔ τῆς Γεβγελῆς, κατοικοῦμενον ὑπὸ 50 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 50 χριστιανικῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου καὶ γραμματοδιδάσκαλον με μαθητὰς 15 πληρόνοντας διδάκτρα γρόσια 650.

Μαρζέντση 3)4 τῆς ὥρας πρὸς βορρᾶν τῆς Γεβγελῆς, κατοικοῦμενον ὑπὸ 50 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 35 χριστιανικῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου.

Σέχοβον 1)2 ὥραν ΜΑ τῆς Γεβγελῆς, χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 70 οἰκογενειῶν βουλγαροφρόνων καὶ 20 ἑλληνοφρόνων, με ἐκκλησίαν Γεννέσιον τῆς Θεοτόκου, καὶ βουλγαρικὸν σχολεῖον με 30 μαθητὰς.

Σλιόπιντσα, μίαν ὥραν ἐπίσης ΜΑ τῆς Γεβγελῆς, κατοικοῦμένη ὑπὸ 45 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, ἄνευ σχολείου, ἂν καὶ ἡ ἐκκλησία ἀποφέρει ἐτησίως περὶ τὰς 2 χιλιάδας γροσίων, ἅτινα ὅμως καταναλίσκονται εἰς ἄλλας τοῦ χωρίου ἀνάγκας.

Ἀλτσιάνη	με 250 οἰκογενείας	{ χωρία ὀθωμανικὰ κείμενα 3 ὥρας ΜΑ τῆς Γεβγελῆς, τὰ ὁποῖα ἀπαρτίζουν τὸν λεγόμενον Μαϊαντάν.
Καράσιναν	» 400 »	
Μαϊαντὰχ	» 800 »	

Δρέβινον 3 1)2 ὥρας ΜΑ τῆς Γεβγελῆς τσεφλίχιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 35 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν με ἐκκλησίαν τῶν Ἀναργύρων, καὶ γραμματοδιδάσκαλον πληρονόμενον ὑπὸ τῶν 10 μαθητῶν γρόσια 300.

Ἰσβορ 1)2 ὥραν δυτικῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 48 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν.

Ἀνακεφαλαιοῦντες ἀπάσας τὰς ἀνωτέρω ἐκθέσεις, βλέπομεν ὅτι ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βοδενῶν οἰκούντων χριστιανικῶν οἰκογενειῶν ἀναβαίνει εἰς 5,530 περίπου, οἱ δὲ εἰς τὰ σχολεῖα φοιτῶντες μαθηταὶ ἄρρενες μὲν 1,229 περίπου, θήλεις δὲ 226, τὸ ὅλον 1,455 περίπου· ἀναλογοῦσι δὲ πρὸς 26, 31 τοῖς ἑκατὸν, ἥτοι σχεδὸν 4 οἰκογένειαι διατηροῦσιν ἓνα μαθητὴν. Ἄλλ' ἄρά γε δυνάμεθα ὅλους τοὺς εἰς τὰ σχολεῖα φοιτῶντας νέους νὰ ὀνομάσωμεν μαθητάς, τὰ δὲ ἐν τοῖς χωρίοις γραμματοδιδασκαλεῖα νὰ ὀνομασθῶσι τοιαῦτα; πολλοῦ γε καὶ δεῖ· τὰ πλεῖστα ἐξ αὐτῶν διευθύνονται ὑπὸ διδασκάλων ψελιζόντων μηχανικῶς εἰδὸς τι ἀναγνώσεως ἐκ τῆς ὀκτῶντης ἢ τοῦ ψαλτηρίου· καὶ πλεῖστοι τούτων συμφωνοῦνται μᾶλλον ὅπως καθαρίζωσι τὴν ἐκκλησίαν, ἀνάπτωσι τὰς κανδύλας καὶ ὑποδοχῶσι τὸν ἱερέα ἐν τῇ λειτουργίᾳ· τινὲς μάλιστα καὶ κατὰ τὸ θέρος ὁπόταν οἱ μαθηταὶ εὐρίσκονται κατ' ἀνάγκην ἐν οἰκιακῇ των ὑπηρεσίᾳ, χρησιμεύουσι καὶ ὡς βουκόλοι τοῦ χωρίου.

Ἄπαντα ἡ ἐπαρχία διαίρεται εἰς τέσσαρα πρωτεύοντα κέντρα· ἥτοι, τῶν Βοδενῶν, Γενιτσῶν, Γουμέντσιας καὶ Γεβγελῆς, εἰς τὰ ὅποια εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη καλῶς κατηρτισμένων σχολαρχείων, δημοτικῶν σχολείων, παρθεναγωγείων καὶ νηπιαγωγείων· καὶ εἰς δέκα δευτερεύοντα κέντρα· ἥτοι, Τεχόβου, Βαρτοκώπης ἐπισκοπῆς, Καδινόβου, Γκιουψιόβου, Βουδρίστης, Ζοριμπᾶ, Κουφαλίου, Γοργόπης καὶ Σμοκρίσσης, ἅτινα ἔχουσιν, ὡς προερρέθη, ἀνάγκην καλῶν δημοτικῶν σχολείων· προσθετέον σὺν τούτοις καὶ τὰ ἔχοντα χρεῖαν ὑποστηρίξεως καὶ βοηθείας χωρία, ἥτοι Μποϊμίσσης, Μπαρβίτσας, Τσιρναρρέκας, Κρίβας, Μπόζητης, Βλαδόβου, Μεσημερίου, καὶ Τσαρκοβιάννης, ὡς καὶ τοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Μογλενῶν χωρίου Πρεβουδίστης· ἀριθμοῦνται δὲ πάντα τὰ δευτερεύοντα κέντρα εἰς 19.

Τοιαύτης λοιπὸν οὔσης τῆς καταστάσεως τῶν κατοίκων τῆς Μακεδονίας, τῶν ὁποίων οἱ πρόγονοι διέδωσαν ἄλλοτε τὴν παιδείαν

τὰ φῶτα καὶ τὸν πολιτισμὸν εἰς τὸν τότε γνωστὸν κόσμον, εἶνε ἀνάγκη ὅπως τὰ φιλεκπαιδευτικὰ σωματεῖα καὶ οἱ φιλότιμοι καὶ φιλόμουσοι ὁμογενεῖς τείνωσι χεῖρα ἄρωγὸν εἰς τοὺς ὑπὸ παχυλὴν ἀμάθειαν ὑπνώτοντας ἀπογόνους τῶν μεγάλων Μακεδόνων. Ὅσον καὶ ἂν ἀνεδέχθη ὁ Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος Βοδενῶν τὸν ὑπὲρ τῆς συστάσεως κεντρικῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ σχολείων ὑψηλὸν προορισμὸν, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς ταῦτα πάντα ἕνεκα τῶν μικρῶν τοῦ πόρων, καὶ καθόσον ἡ πλὴθὺς τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπαρχίας κατατρομάζει τὸν μικρὸν κατὰ τε τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν δύναμιν Σύλλογον· ἐλπίζει ὅμως θαρρούντως εἰς τὰς παρὰ τῶν ὁμογενῶν καὶ ἀδελφῶν Συλλόγων καὶ ἀδελφοτήτων θαφιλεῖς βοήθειας, ἵνα τύχῃ τοῦ προορισμοῦ του.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΠΙΝΑΞ

τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βοδενῶν πόλεων, κωμῶν καὶ χωρίων, μετὰ
τῶν ἐν αὐτοῖς οἰκουσῶν οἰκογενειῶν σχολείων καὶ μαθητῶν.

Αὐτῶν Ἀριθμ.	Ὄνομα χωρίων	Κάτοικοι			Σχολεῖα				
		Ὀθωμανοὶ	Χριστιανοὶ	ὀλικὸς ἀριθ. κατοίκων	Ἑλληνικόν	Δημόσιον	Παρθενιαγ. ἀρρένων	θηλέων	ὀλικὸς ἀριθ. μαθητῶν
1	Βοδενὰ	400	800	1200	48	260	20	60	388
2	Μεσημέρι		110	110		25			25
3	Κουτούγερ		8	8					
4	Γιαθόρινη		6	6					
5	Πόδος		17	17		20			20
6	Ὁσλιανη		17	17					
7	Δραζίλοβον								
8	Περισιῶρη								
9	Φέτισσα								
10	Γιαννάκοβον		10	10		5			5
11	Τσαρμωρίνοβον		22	22					
12	Γκολιουσιάνη		4	4					
13	Βέστισσα	8	15	23					
14	Ἄρσεν	12	25	37					
15	Ἐπισκοπή		30	30					
16	Μπαίνα		4	4					
17	Νοβοσελο		15	15					
18	Καμενίκη		15	15					
19	Λιποχωρί	80	3	83					
20	Ρίζοβον		6	6					
21	Ὀρμὰν τεφλίκι		13	13					
	Μεταφέρονται	500	1120	1620	48	310	20	60	438

Αὐξων Ἀριθμ.	Ὄνομα χωρίων	Κάτοικοι			Σχολεῖα					
		Ὅθωμανοὶ	Χριστιανοὶ	ὀλικὸς ἀριθ. κατοίκων	Ἑλληνικόν	Δημοτικόν	Παρθεν. αἱρεμένων	νηπιαγ. θηλέων	ὀλικὸς ἀριθ. μαθητῶν	
	Μεταφορὰ	500	1120	1620	48	310	20		60	438
22	Ὅριζάρι		10	10						
23	Βούγκιανη	40	13	53						
24	Βαρτοχώπη		20	20		8				8
25	Τρέμπολις		15	15						
26	Ἅγιος Ἡλίας		36	36						
27	Σάμαρ		19	19						
28	Πριβαρτένις									
29	Τσαρκοβιάνη		50	50		15				15
30	Βλάδοβον		65	65		40				40
31	Βαλκογιάννοβον		38	38						
32	Γκούγκοβον		22	22						
33	Νήσια		35	35						
34	Τέχοβον		90	90		30				30
35	Γενιτσά	800	400	1200	21	93	16	50	30	210
36	Ἀπόστολοι		80	80		32				32
37	Κουφάλι		291	291		25				25
38	Νταρὶ Βερμεσλί	10		10						
39	Μόζητης		60	60		25				25
40	Πέτροβον		100	100						
41	Λειβαδίτσα		40	40		20				20
42	Κονίκοβον									
43	Κουσίνκοβον	40	10	50						
44	Ταγαρμίσκοβον									
45	Λιτωβή		25	25		5				5
46	Ῥάμελυ		25	25		15				15
47	Ἀαλάρη		20	20						
48	Τσιαουσλή		4	4						
49	Κιρχάλοβον		30	30						
50	Ζορμπᾶς		44	44		20				20
	Μεταφέρονται	1390	2662	4052	69	638	36	50	90	883

Αὐξων Ἀριθμ.	Ὄνομα χωρίων	Κάτοικοι			Σχολεῖα					
		Ὀθωμανοὶ	Χριστιανοὶ	ὀλικὸς ἀριθ. κατοίκων	Ἑλληνικὸν	Δημοτικὸν	Παρθενιαγ. ἀρρένων	νηπιαγ. θηλέων	ὀλικὸς ἀριθ. μαθητῶν	
	Μεταφορὰ	1390	2662	4052	69	638	36	50	90	883
51	Λαχάντσε		22	22		8				8
52	Τσιροχαλάρη		35	35		12				12
53	Σαρίτσιοβον		37	37		10				10
54	Ἰλιτσιόβον		35	35		5				5
55	Δαμνιανή		8	8						
56	Πυλωρίκη		30	30		12				12
57	Κρουσιάρη		32	32		10				10
58	Λαζιτσιάρη		12	12						
59	Κασιλάρη	50		50						
60	Βέτσι πάζαρ		25	25						
61	Βούδριστα		75	75		20				20
62	Ὅμπαρ									
63	Παλαιόκαστρον									
64	Μπαλίτσια		7	7						
65	Λοζάνοβον	12	6	18						
66	Τριφούλτσιοβον	30		30						
67	Γκζούψιουβον		25	25		6				6
68	Ἀσσάρ βεη	15	30	45		10				10
69	Καράμζενον	25		25						
70	Ἰσπιρλίτι	35		35						
71	Δρένοβον		6	6						
72	Μπαμπιάνη		20	20						
73	Μαθρένοβον		5	5						
74	Νιδίρτσιοβον	40		40						
75	Μαντάλιβον		15	15						
76	Καλλήνησσα	45	12	57						
77	Σεντέλτσιοβον	3	5	8						
78	Κολουδέι									
79	Γρόπινον		22	22						
	Μεταφέρονται	1545	3161	4771	69	731	36	50	90	976

Αἰξων Ἀριθμ.	Ὄνομα χωρίων	Κάτοικοι			Σχολεῖα					
		Ὀθωμανοὶ	Χριστιανοὶ	ὀλικὸς ἀριθ. κατοίκων	Ἑλληνικὸν	Δημοτικὸν	Παρθεν. ἀγ.	νηπιαγ. ἀγ.	ὀλικὸς ἀριθ. μαθητῶν	
	Μεταφορὰ	1645	3126	4771	69	731	36	50	90	976
80	Ἅγιος Γεώργιος		25	25						
81	Καλύβαι		6	6						
82	Τσεσιγκίς		16	16						
83	Κρουσιάρη		5	5						
84	Πράχνανη		5	5						
85	Βλάσι κάτω		25	25						
86	Γκόλο σέλο		20	20						
87	Μουσταφάγκο σέλο		15	15						
88	Πλάσνα		20	20						
89	Βρέσι		6	6						
90	Βλάσι ἄνω									
91	Πλούγαρ		15	15						
92	Πρίζνα		5	5						
93	Λιπαρίνοβον		17	17						
94	Καντίνοβο σέλο		30	30		10				10
95	Βραστοί		5	5						
96	Καρυώτισσα		12	12						
97	Πούργας									
98	Γουμέντσια		500	500		70		50		120
99	Τσέρνα βέκα		50	50		10				10
100	Μπαροβίτσα		90	90						
101	Κρίβα		170	170		65				65
102	Πέτγκις		38	38						
103	Ῥάμνα		20	20						
104	Ῥουμάνοβον		6	6						
105	Τσιγάροβον		35	35						
106	Ῥαδομύρη		35	35		4				4
107	Γερακάρτσι		40	40						
108	Λιμπάχοβον		20	20						
	Μεταφέρονται	1645	4357	6002	69	890	36	50	140	1185

Αὐξων Ἀριθμ.	Ὄνομα χωρίων	Κάτοικοι			Σχολεῖα					
		Ὀθωμανοὶ	Χριστιανοὶ	ὀλικὸς ἀριθ. κατοίκων	Ἑλληνικόν	Δημοτικόν	Παρθεν. γ.	νηπιαγ. ἀρρένων	θηλέων	ὀλικὸς ἀριθ. μαθητῶν
	Μεταφορὰ	1645	4357	6002	69	890	36	50	140	1185
109	Γρούμπιφτσι		70	70						
110	Τοῦμπα		35	35						
111	Ὀριζάρτσι		20	20						
112	Βαλγάτσι		25	25						
113	Ἀσικλάρη	200		200						
114	Μπαμπάκχοϊ		35	35						
115	Τουσίλοβον		20	20						
116	Γοργόπη		110	110		25				25
117	Μπόμιτσα	30	90	120		30				30
118	Γεβγελῆ	32	290	322	12	60	16	10	34	132
119	Μοῖν		45	45		8				8
120	Κοβάντσα		20	20						
121	Παρδέτσι	55	25	80						
122	Γχορνισέρ	180		180						
123	Σμόκφισσα		85	85		20				20
124	Νέγορτσι	50	50	100		15				15
125	Μαρζέντση	50	35	85						
126	Σέχοβον		90	90		30				30
127	Σλιόπιντσα		45	45						
128	Ἀλτσιάνη	250		250						
129	Καρά σινάν	400		400						
130	Μαϊαντάχ	800		800						
131	Δρέβινον		35	35		10				10
132	Ἴσβορ		48	48						
	Τὸ ὅλον	3692	5530	9222	81	1088	52	60	174	1455

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ.

(Εἰδ. Σελ. 18, 19, 25 καὶ 33).

Αρ. 1.

ΛΕΥΚΙΟΣ ΟΥΟΛΚΑΚΙΟΣ ΛΕΥΚΙΟΥ ΛΜΥΝΤΑΣ
ΗΡΑΚΛΗ ΚΑΛΛΙΝΙΚΩ ΕΥΧΗΝ

Αρ. 2.

ΤΙΚΛΑΥΔΙΟΝ ΙΛΔ
ΡΙΩΝΑ ΤΟΝ ΥΙΟΝ
ΑΝΔΡΟΝΕΙΚΟΣ ΚΑΙ
ΕΥΤΥΧΙΣ ΚΑΙ ΗΟΡΕΙΠΗ
ΑΥΤΩΝ ΙΛΑΡΑ ΗΡΩΔ

Αρ. 3. (κίων.)

ΠΟΠ
ΙΛΛΙΑ
ΣΥΝΓ
ΓΡΑΦ
Η

Ἀνάγλυφον παριστῶν ἄνδρα πωγωνοφόρον καὶ νεάνίδα ἢ παιδίον.

Αρ. 8.

ΚΟΡΝΗΛΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
ΦΑΒΙΩ ΚΑΙ ΑΙΔΙΩ ΔΗΜΗΤΡΙΩ ΤΩ
ΥΙΩ ΚΑΙ ΑΝΔΡΙ ΜΝΗΑΣ ΧΑΡΙΝ
ΚΑΙ ΑΥΤῃ ΖΩΣΑ ΚΑΙ ΤΑ ΤΕΚΝΑ
ΦΑΒΙΟΝ ΚΟΡΝΗΛΙΟΝ ΑΠΕΡΑ
ΚΑΙ ΦΑΒΙΟΝ ΚΟΙ ΝΗΛΙΟΝ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ . . . . . ΜΗΝΟΣ
ΑΙΔΟΝΑΟΝ . . . . .

Ἀνάγλυφον παριστῶν ἱππέα, καὶ
κάτωθεν κῦνα.

Αρ. 9.

ΣΙΜΙΑΣ ΝΙΚΑΡΧΟΥ
ΝΙΚΑΡΧΟΣ ΣΙΜΙΟΥ
ΗΡΩΕ

Ἀνάγλυφον ἐφθαρμένον.

Στήλη Αρ. 4.

ΧΑΡΗΣ ΑΛΕΞΑΝ
ΔΡΟΝ ΚΑΙ ΔΗΜΗ
ΤΡΙΟΣ ΧΑΡΗΤΟΣ
ΔΙΙ ΥΨΙΣ ΙΩΙ

Αρ. 5.

ΛΥΚΑΓΕΔΟ ΚΑΙ
ΩΚΟΣΜΩ ΤΩ
ΙΔΙΩ ΑΝΔΡΙ
ΜΝΕΙΑΣ ΧΑΡΙΝ

Αρ. 6.

ΠΑΠΙΑ ΕΥΤΥΧΙ
ΕΑΥΤῃ ΖΩΣΑ ΚΑΙ
ΚΛΕΝΙΚΙΑ ΤΩ ΑΝ
ΔΡΙ ΜΝΗΜΗΣ ΧΑ
ΡΙΝ ^{ὅπῃ} ΤΩΝ
ΙΔΙΩΝ ΤΟΙΣ
ΙΔΙΟΙΣ ΕΠΟΙΗΘ
ΣΕΝ

Αρ. 7

ΑΥΤΟΝ . Ο . Α .
ΡΙΣ . Λ . . . . .

Ἀνάγλυφον ἐφθαρμένον παριστῶν ἄνδρα καθήμενον ἐπὶ σχίμποδος καὶ
κρατοῦντα διὰ τῆς δεξιᾶς τὴν χεῖρα ἑτέρου ἀνδρὸς ἢ γυναικὸς ὀρθίου, καὶ
διὰ τῆς ἀριστερᾶς τὴν κεφαλὴν του· ὅπισθεν δὲ τοῦ ὀρθίου παιδίον ἰστάμενον.

Αρ. 10.

ΚΑ' ΤΡΙΚΙΟΝ ΜΕ ΦΙΛΙΠΠΟΝ ΕΥΒΕΝΣΕΝ ΤΙΤΟΣ ΥΙΟΣ
ΕΙΟΝΙΟΥ ΓΕΛΓΟΥΣ ΛΗΧΙΚΑΤΑΦΘΙΜΕΝΟΝ
ΩΤΕ ΑΔΕΝΘΑΔΕ ΝΕΙΚΕΝΕ ΤΕΙ ΓΛΥΚΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΜΟΙΡΑΝ
ΟΥΧΙ ΜΟΝΟΝ ΖΩΟΙΣ ΠΑΤΡΙΟΝ ΣΤΕΔΑΦΟΣ

ΗΔΑΙΑΝ ΕΥΚΛΕΙΑΣ ΤΗ ΚΑΙ ΜΑΡΙΑΝ ΜΞΘΑΝΟΎΑ (V)
ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΝ ΙΔΙΗΝ ΥΙΟΣ ΞΘΑΨΞ ΤΙΤΟΣ
ΟΚΤΩ Κ' ΙΔΕΚΞ ΤΗΣ ΛΕΙΦΟΕΙΣ ΝΕΩΣ ΤΑΔΕ ΠΑΤΡΟ
ΞΕΣΕΝ ΞΘΗΚΕΝ ΕΜΟΙ ΔΥΡΡΑΧΙΟΥ ΚΟΜΙΣΑΣ
ΗΧΙ ΦΙΠΠΟΝ ΕΘΑΨΕΝ ΕΜΟΝ ΠΞΙΝΑ ΛΛΑ ΤΡΟΦΞΙΩΝ
ΜΗ ΞΘΞΙΣ ΑΜΦΟΤΕΡΟΙΣ ΤΎΒΟΝΕ ΧΩΣ ΕΝΕΝΑ

Ξ ΤΟΝ ΕΜΟΝΙΑΡΑ ΤΎΒΟΝΑ ΓΞΙΣ ΤΙΤΟΝ ΙΕ ΑΙ ΦΙΛΙΠΠΟΥ
ΠΑΤΡΟΣ ΕΔΕΣ ΣΑΙΟΝ ΠΑΙΔΑ ΜΕ ΚΑΙ ΜΑΡΙΑΣ

ΠΑΤΡΙΣ ΜΕ ΜΟΙΕ ΔΕ ΓΓΑ ΤΟ ΔΟΎΝΟΜΑ ΚΛΑΥΔΙΑ ΓΡΑΠΤΗ
ΚΕΙΜΑΙ ΔΕΝΘΑΔΕ ΓΩ ΣΥΝΓΑΜΞ ΟΥΣΑ ΤΙΤΟΥ

ΧΑΡΤΗΣ

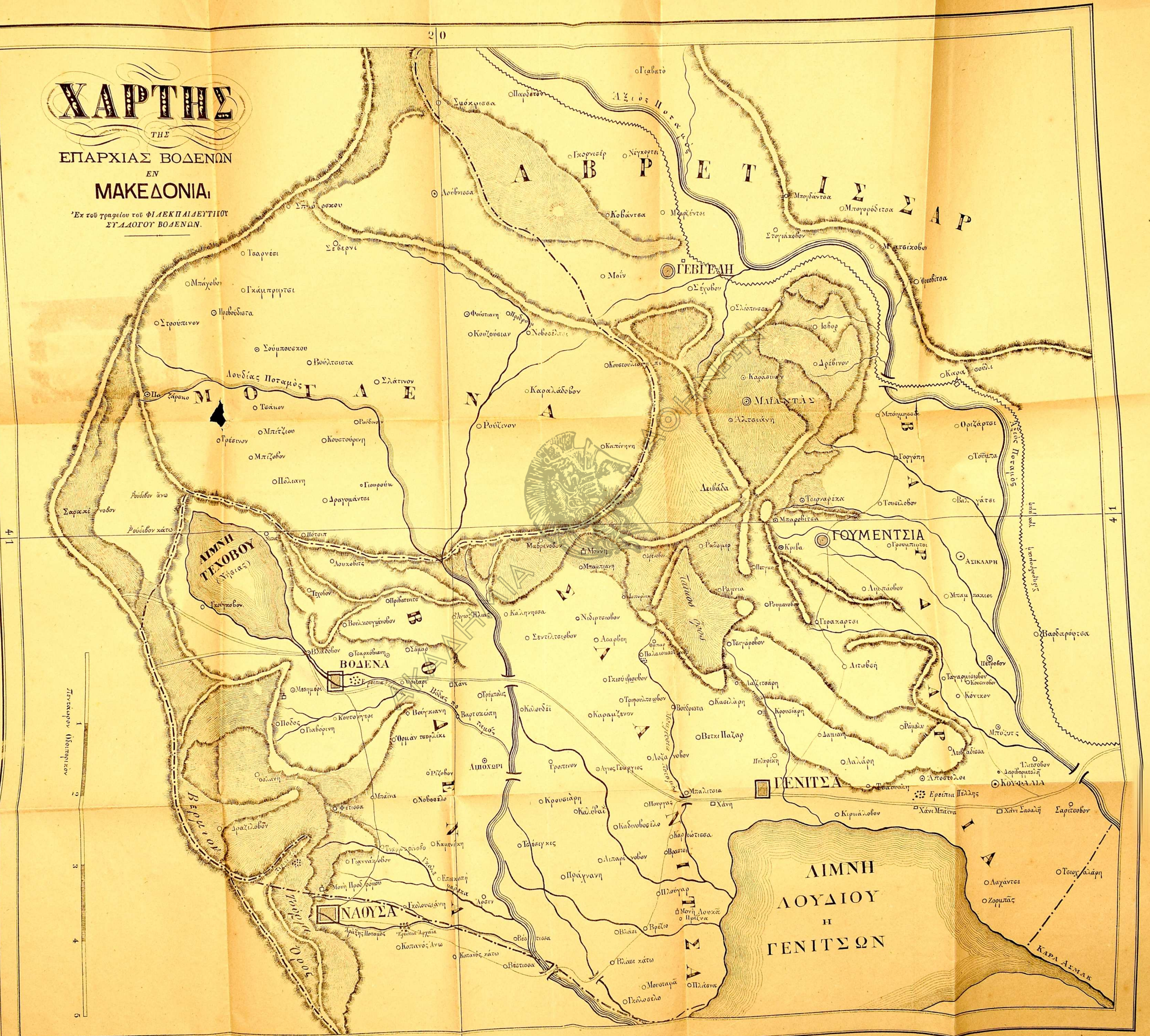
ΤΗΣ

ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΒΟΔΕΝΩΝ

ΕΝ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟῦ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΟΔΕΝΩΝ.

Διευκρινιστικὸν ὁδογράφιον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000020550